

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta
Katedra sociální práce

Bakalářská práce

Názory veřejnosti na domácí násilí

Vypracoval: Irena Vornayová
Vedoucí práce: doc. Ing. Lucie Kozlová, Ph.D.

České Budějovice 2015

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou domácího násilí. Domácí násilí lze považovat za jednu z nejrozšířenějších a nejskrytějších forem násilí v naší společnosti. Vyskytuje se možná všude okolo nás a netýká se jen žen, ale i mužů a stále častěji se objevují případy domácího násilí páchaného na dětech a seniorech.

Cílem práce bylo zjistit názory a postoje veřejnosti na domácí násilí, protože i to, jaké stanovisko k této stále aktuální a závažné problematice společnost zaujímá a do jaké míry je informována, má vliv na včasné odhalení a následné řešení případů domácího násilí.

V teoretické části bakalářské práce jsou shrnuty základní informace o tom, co je to domácí násilí, jeho znaky, formy, dynamika, předsudky a mýty. Jsou zde stručně popsány ohrožené osoby a osoby násilné a také příčiny a prevence domácího násilí. Pomoci obětem domácího násilí je věnován závěr teoretické části a to výčtem pomáhajících institucí a organizací a přehledem současné legislativy ČR, která se k této problematice vztahuje.

Ve výzkumné části bakalářské práce byly na základě cílů stanoveny dvě hypotézy. Hypotéza č. 1 „Veřejnost vnímá domácí násilí jako soukromou záležitost, do které nelze zasahovat“, a hypotéza č. 2 „Veřejnost není o možnostech pomoci obětem domácího násilí informována“.

Výzkumné šetření pro účel bakalářské práce probíhalo metodou kvantitativního výzkumu a bylo uskutečněno v lednu 2014. Při sběru dat byl použit průzkum veřejnosti ve vybrané lokalitě, kterou je Vltavotýnsko. Průzkum probíhal technikou dotazníkového šetření. Výzkumný vzorek tvořilo 400 respondentů, kteří byli osloveni náhodným

výběrem. Jediným kritériem pro vyplnění dotazníku bylo dovršení plnoletosti. Ze 400 rozdaných dotazníků se jich vrátilo 337, což je více jak 80 –ti procentní návratnost.

Dotazník v bakalářské práci byl sestaven na základě poznatků z odborné literatury a obsahoval základní informace, které by veřejnost měla o domácím násilí vědět. Otázky v dotazníku byly rozděleny do dvou částí. První část zjišťovala informovanost respondentů o domácím násilí a druhá část informovanost respondentů o možnostech pomoci obětem domácího násilí.

Odpovědi na otázky byly nejprve zpracovány do tabulek a grafů pomocí tabulkového editoru Microsoft Excel. Následně pak, s ohledem na skutečnost, že je převážná většina údajů získaných dotazníkovým šetřením kategoriální povahy, byly pro statistické hodnocení zvoleny adekvátní metody. Statistická analýza výsledků šetření byla uskutečněna v programu SPSS.

Z výzkumného šetření vyplynulo, že veřejnost na Vltavotýnsku je poměrně dobře informována o tom, co je to domácí násilí a jen malé procento dotázaných vnímá domácí násilí jako soukromou záležitost. Tudíž hypotéza č. 1 „Veřejnost vnímá domácí násilí jako soukromou záležitost, do které nelze zasahovat“, nebyla potvrzena. Naopak o možnostech pomoci obětem domácího násilí, na koho se obrátit s žádostí o pomoc, když oni sami se stanou obětí domácího násilí nebo jsou o pomoc požádáni, veřejnost dostatečně informována není, to znamená, že hypotéza č. 2 „Veřejnost není o možnostech pomoci obětem domácího násilí informována“, potvrzena byla.

Dále se z výsledků dotazníkového šetření ukázalo, že určitý vliv na informovanost, postoje a názory na danou problematiku má vzdělání respondentů, jejich věk, místo kde žijí a zda se jedná o muže či ženy.

Tato práce může být použita jako informační, případně vzdělávací materiál pro laickou veřejnost a tím přispět k její větší informovanosti o problematice domácího násilí a získaná výzkumná data mohou posloužit k osvětové činnosti institucím, které poskytují pomoc obětem domácího násilí.

Abstract

This bachelor thesis describes the issue of domestic violence. Domestic violence is considered as one of the biggest and most hidden forms of violence in our society. Perhaps it can be found all around us and it is not related to women only but also men and also cases of domestic violence against children and seniors are increasing.

The aim of the study was to determine the views and attitudes of the public about domestic violence, because the opinion about this increasingly important issue and the informed society has an impact on early detection and follow-up of the cases of domestic violence.

The theoretical part of this bachelor thesis summarizes the basic information as what the domestic violence is, what are its signs, forms, dynamics, prejudices and myths. Vulnerable people, violent people and causes and prevention of domestic violence are briefly outlined here. At the end of the theoretical part assistance for victims of domestic violence is listed by the helping institutions and organizations and a review of current legislation of the Czech Republic, which is related to the topic.

In the research part of the bachelor thesis there are two hypotheses set on the target. Hypothesis no. 1 "The public perceive domestic violence as a private matter in which you can not interfere," and hypothesis no. 2 "The public is not informed about the ways how to help victims of domestic violence".

The survey for the purpose of this thesis was made out of using a quantitative research and was made in January 2014. For the data collection public survey was used in the selected location, which is Vltavotýnsko. The survey was conducted by questionnaire. The sample was 400 respondents who were approached randomly. The

only criterion for completing the questionnaire was adulthood reaching. 337 of 400 distributed questionnaires were returned, which is more than 80 percent return.

The questionnaire in the thesis was compiled on the basis of the scientific literature and it contains the basic information that the public should know about domestic violence. Questionnaire was divided into two parts. The first part examined the respondents' awareness about domestic violence and the second part the awareness of the respondents about the help to the victims of domestic violence.

Answers to questions were summarized in tables and graphs with a spreadsheet program Microsoft Excel first. Subsequently, due to the fact that the vast majority of data acquired through questionnaires were categorical, adequate statistical evaluation methods were chosen. Statistical analysis of the results of the survey was conducted in SPSS.

The research showed that the public in Vltavotýnsko is relatively well informed about what is domestic violence, and only a small percentage of respondents perceive domestic violence as a private matter. Thus, the hypothesis no. 1 "The public perceive domestic violence as a private matter in which you can not interfere," has not been confirmed. Conversely, the public is not sufficiently informed about the ways how to help victims of domestic violence, who to turn to for help when they become victims of domestic violence by themselves or when they are asked for help, and it means that the hypothesis of no. 2 "The public is not informed about the ways how to help victims of domestic violence" has been confirmed.

Furthermore, the survey results showed that the education of the respondents, their age, the place where they live and whether they are men or women has some impact on awareness, attitudes and opinions of the respondents.

This thesis can be used as an informational or educational material for the general public and thus to contribute to its greater awareness about domestic violence and the resulting research data can be served to raise the awareness of the institutions that provide assistance to victims of domestic violence.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 5. 5. 2015

.....

Irena Vornayová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala doc. Ing. Lucii Kozlové Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, trpělivost a cenné rady, které mi poskytla při jejím zpracování. Také bych chtěla poděkovat všem ostatním za podporu a pomoc při psaní této bakalářské práce.

Obsah

Úvod	11
1 Současný stav.....	13
1.1 Domácí násilí	13
1.1.1 Rodinné násilí.....	13
1.1.2 Partnerské násilí.....	14
1.1.3 Znaky domácího násilí	15
1.1.4 Formy domácího násilí	16
1.1.5 Dynamika domácího násilí	18
1.1.6 Předsudky a mýty o domácím násilí.....	18
1.1.7 Aktéři domácího násilí	20
1.1.8 Příčiny domácího násilí	22
1.1.9 Prevence domácího násilí	24
1.2 Pomoc obětem domácího násilí.....	26
1.2.1 Instituce a organizace pomáhající obětem domácího násilí	27
1.2.2 Domácí násilí a současná legislativa v ČR.....	30
2 Cíl práce a hypotézy	34
2.1 Cíl práce.....	34
2.2 Hypotézy	34
3 Metodika	35
3.1 Použité metody a techniky	35
3.2 Charakteristika výzkumného souboru	35
3.3 Statistické hodnocení	36
4 Výsledky.....	38
4.1 Výsledky dotazníkového šetření	38
4.2 Statistická analýza výsledků	48
4.3 Ověření stanovených hypotéz	59
5 Diskuze.....	62
6 Závěr	67

7 Seznam použitých zdrojů	69
8 Klíčová slova.....	75
9 Přílohy.....	76

Úvod

Problematika domácího násilí byla v naší společnosti po dlouhou dobu tabu. Teprve několik posledních let se otevírá veřejná diskuze o tomto závažném jevu, který je velmi nebezpečný z hlediska nízké kontroly společnosti nad násilím páchaným za zavřenými dveřmi. Partnerské násilí bylo navíc v minulosti považováno za soukromou záležitost, do které nelze nebo není vhodné zasahovat.

Téma bakalářské práce zní „Názory veřejnosti na domácí násilí“. K výběru tématu mě ovlivnily osobní zkušenosti s touto problematikou, naštěstí ne jako oběti, ale jako osoby poskytující pomoc a také skutečnost, že jsem se během velmi krátké doby setkala hned s několika případy domácího násilí, jenž se týkaly žen z mého blízkého okolí. Tři z nich mi poskytly své příběhy, které uvádím v příloze č. 1, 2, 3 této bakalářské práce. Společným jmenovatelem všech příběhů bylo psychické násilí, jehož dokazování je velmi složité a zdlouhavé. Také nízká informovanost těchto žen o možnostech pomoci, sehrála v odchodu od partnera svou roli. Většina obětí nechce své rodinné problémy řešit např. v občanských poradnách, na policii, na sociálním odboru, zejména když žije na malém městě nebo na vesnici, kde se všichni znají. Ženy z příběhů nevěděly, kde hledat pomoc nebo na koho se obrátit v tak tíživé životní situaci, jakou domácí násilí bezesporu je. Mnohdy to neví ani osoby blízké, svědci domácího násilí a ani osoby, které byly o pomoc požádány. A to bohužel i přesto, že se v současné době této problematice věnuje mnoho pozornosti a vynakládají se nemalé finanční prostředky na osvětu a prevenci před tímto jevem.

Proto cílem mé bakalářské práce bylo zjistit, jaké názory na domácí násilí má veřejnost na Vltavotýnsku (jedná se o lokalitu kde žiji) a jaká je informovanost zdejších obyvatel o možnostech pomoci obětem domácího násilí, zda lidé vědí na koho se obrátit s žádostí o pomoc, když oni sami se stanou obětí domácího násilí nebo jsou o pomoc požádáni.

V teoretické části bakalářské práce shrnuji základní informace o tom, co je domácí násilí, jeho znaky, formy a dynamiku. Nastiňuji předsudky a mýty, které mohou bránit jeho včasnému odhalení a stručně popisují aktéry, příčiny a prevenci domácího násilí. V závěru teoretické části se věnuji pomoci obětem domácího násilí, především výčtem pomáhajících institucí a organizací a v neposlední řadě přehledem legislativy.

V praktické části bakalářské práce bude provedeno výzkumné šetření na základě kvantitativního výzkumu. Při sběru dat bude použit průzkum veřejnosti ve vybrané lokalitě, kterou je Vltavotýnsko. Průzkum bude probíhat dotazníkovým šetřením. Osloveno bude 400 respondentů a získaná data budou zpracována pomocí adekvátních statistických metod. Výzkumné šetření by mělo zjistit názory veřejnosti na domácí násilí a informovanost veřejnosti o možnostech pomoci obětem domácího násilí.

Výsledky práce mohou přispět k větší informovanosti veřejnosti o těchto aktuálních tématech a získaná výzkumná data mohou posloužit k osvětové činnosti institucím, které poskytují pomoc obětem domácího násilí.

1 Současný stav

1.1 Domácí násilí

„Domov bývá často idealizován jako oáza jistoty a štěstí, ale přitom se stal nejnebezpečnějším místem v moderní společnosti.“ (Ševčík, Špatenková, 2011, s. 21).

Domácí násilí lze považovat za jednu z nejrozšířenějších a nejkrytějších forem násilí v naší společnosti. Vyskytuje se možná všude okolo nás. Je to jev, který v naší společnosti byl, je a bude, ale mnohdy si jeho existenci nechceme nebo neumíme připustit (Střílková, Fryšták, 2009).

1.1.1 Rodinné násilí

V literatuře nepanuje jednotnost v definicích pojmů rodinné násilí (násilí v rodině), domácí násilí, syndrom CAN a syndrom EAN. Hlavně v minulosti byly termíny užívány jako synonyma. Současné vědecké poznání přispívá ke snaze uvedené pojmy odlišovat a vytvářet tak půdu efektivní pomoci ohroženým osobám.

Rodinné násilí lze chápat jako uplatňování síly člena rodiny nad jiným členem rodinného systému v širokém slova smyslu. Toto násilí může probíhat v rámci domácnosti mezi všemi jejími členy, ale i za hranicemi této domácnosti, například mezi rozvedenými manželi. Role aktérů se střídají, násilí je více vázáno na konflikt (Cimrmannová, 2013).

1.1.2 Partnerské násilí

Domácí násilí je zvláštním druhem (podmnožinou) rodinného násilí, které se děje v rámci domácnosti a má svá specifická kritéria: dlouhodobost, opakování, eskalaci, jasné vymezení rolí, neveřejnost. Na rozdíl od rodinného násilí je vázáno spíše na zneužívání moci, nežli na konflikt. Domácím násilím není situace, kdy se role jednotlivých účastníků střídají nebo si jsou vzájemně rovni. O domácí násilí se nejedná, pokud jde o jednorázový incident (Cimrmanová, 2013).

Termín „domácí“ se používá proto, aby naznačil, že se násilí odehrává v osobním vztahu. Často k němu dochází mezi manželi nebo mezi lidmi, kteří spolu žijí. Někdy je možné definici rozšířit, aby se vztahovala i na další rodinné vztahy. V poslední době například znepokojivě vzrůstá týrání stárnoucích členů rodiny. V jiných případech může být mezi partnery velmi těsný vztah, ale nežijí spolu (Conway, 2007).

Domácí násilí představuje násilí, jež se děje mezi osobami sdílející společnou domácnost, a to bez ohledu na to, zda jsou či nejsou spojeni příbuzenskými svazky. Právě tato charakteristika odlišuje domácí násilí od rodinného. Je to tedy násilí, které se vyskytuje doma, v domově zainteresovaných osob, čímž se zásadně liší od násilí páchaného na ulici, v práci, ve škole.

Domácí násilí bylo dlouho považováno za tabu, v dobrých rodinách se přece nic takového neděje. Názory se ale změnily a konečně připouštíme, že i „dobré rodiny“ mohou být násilím zasaženy. A nejde jen o fyzické napadení, ale rovněž o psychické či emociální deptání, verbální či neverbální výhrůžky, vulgární chování apod. Domácí násilí se vyskytuje bez ohledu na jakékoli socioekonomické, geografické, rasové, genderové či věkové charakteristiky zainteresovaných (Ševčík, Špatenková, 2011).

Dokonce nehraje roli ani to, jak dlouho partnerský vztah trvá. Může se objevit u čerstvě zamilovaných párů a stejně tak u dlouhodobých vztahů. Vztahů upevněných

životními krizemi i vztahů zdánlivě klidných a harmonických. Týká se stejně tak těch sebejistých, jako těch zdrženlivých z nás. Přes širokou paletu výskytu má násilí jednoho společného jmenovatele, a to je „soukromí“. Ve většině případů se totiž vše odehraje beze svědků, tudíž zůstává vše po dlouhou dobu neodhaleno (Buskotte, 2008).

1.1.3 Znaky domácího násilí

Přítomnost některé z forem násilí

Násilné incidenty mohou nabývat různých podob násilí, zpravidla jde o jejich kombinaci. V ČR je nejčastější formou domácího násilí kombinace fyzického a psychického násilí (Střílková, Fryšták, 2009).

Opakování a dlouhodobost

Z jednoho útoku jakéhokoliv charakteru ještě nelze určit, zda jde o domácí násilí. Máme co do činění s tzv. násilím na pokračování, které se opakuje v cyklech. Na začátku roste napětí, pak dojde k násilnému incidentu, následuje fáze usmíření a relativního klidu, po které opět narůstá napětí

Jasně a nezpochybnitelné rozdělení rolí osoby ohrožené a osoby násilné

Klíčovým znakem je asymetrie ve vztahu, lze rozpoznat, kdo komu ubližuje. Domácím násilím nejsou vzájemná napadání, hádky, rvačky, spory, kde je rovné nebo střídavé postavení stran jednotlivých incidentů (Veřejný ochránce práv, 2014).

Eskalace (stupňování)

Od urážek se stupňuje k psychickému snižování lidské důstojnosti až k fyzickým útokům a závažným trestným činům ohrožujícím zdraví a život.

Neveřejnost

Domácí násilí probíhá zpravidla za zavřenými dveřmi bytu či domu, stranou společenské kontroly (Buskotte, 2008).

1.1.4 Formy domácího násilí

Fyzické násilí

Fyzické násilí je jednoduše to, co oběti fyzicky ubližuje. Pod tímto pojmem se nachází široké spektrum různých a různě nebezpečných forem napadení a zneužívání. Začíná to nevinným pohlavkem, přes facku, postrkování, kopání, škracení, napadení s různými předměty nebo zbraněmi a končí to pokusem o vraždu, v těch nejhorších případech dokonce smrtí (Buskotte, 2008).

Psychické násilí

Jde o vyvolání duševního utrpení, duševní úzkosti, bolesti nebo strasti. Přestože je psychické týrání častou formou domácího násilí, mohou být některé jeho zálučně propracovány do sociálně přijatelných, a proto obtížně rozeznatelných a postižitelných forem. Navíc nezanechává žádné evidentní stopy, jako jsou krevní podlitiny, oděrky, odřeniny, otevřené rány apod. Obtížně se prokazuje, ale ve svém důsledku může mít daleko horší dopad, zejména na sebeúctu, sebepojetí, sebedůvěru a sebevědomí. Psychické násilí zahrnuje slovní napadání, ponižování, urážení, obviňování, očeňování, zakazování, zastrasování, hrubé chování, hanlivé oslovování, vyhrožování (Ševčík, Špatenková, 2011).

Emocionální násilí

Soustavná kontrola toho, co oběť dělá, s kým se stýká, kam chodí. Zesměšňování, prohlašování oběti za blázna, citové vydírání, obviňování v každé situaci, výhrůžky odebráním dětí (Bednářová, 2009).

Sexuální násilí

Sexuální násilí je nedobrovolný sexuální kontakt jakéhokoliv druhu, resp. jakékoli situace, kdy je jedinec nucen podílet se na nežádoucích, nebezpečných nebo ponižujících sexuálních aktivitách. V případě sexuálního násilí se nemusí vždy jednat o uspokojení sexuálního pudu, naopak je to účinný nástroj ponižení, pokoření a podrobení druhé osoby.

Sociální násilí

Sociální násilí zahrnuje využívání dětí a jiných osob jako prostředku nátlaku na ohroženou osobu, zákazy kontaktů s rodinou a s přáteli, (Ševčík, Špatenková, 2011) s cílem obětí sociálně izolovat. Jednostranné uplatňování privilegií pachatele rozhodovat ve všech oblastech společného života, znemožňování oběti v sociálním prostředí.

Ekonomické násilí

Absolutní kontrola nad příjmy a výdaji oběti, omezování přístupu k penězům, neposkytování prostředků na společnou domácnost případně i na děti, zatajování ekonomické situace pachatele a rodiny, (Střílková, Fryšták, 2009) zákazy chodit do práce nebo se dále vzdělávat, nucení do práce, neoprávněné nakládání s majetkem ohrožené osoby (Vargová, et al., 2008).

Zneužívání práv muže

V mnoha případech násilných vztahů má muž naprostou, absolutní moc, je šéf. Vztah je založen na rodově podmíněných stereotypech, které jdou daleko nad rámec běžného dohodnutého vymezení povinností a odpovědnosti partnerů. Žena je na svém manželovi závislá a žije svůj život podle jeho rozmarů. Je jí tak odepřeno právo být svou paní, mít svou vlastní osobnost s vlastními názory a přáními. Potlačování samotné lidskosti ženy dokáže být stejně zničující jako fyzické bytí (Conway, 2007).

1.1.5 Dynamika domácího násilí

Domácí násilí nebývá jednorázovým aktem. Spíše se jedná o cyklicky se opakující etapy. První projevy domácího násilí bývají nenápadné a můžeme říci, že většina obětí nedokáže přesně určit, co bylo tím prvním spouštěcím mechanismem a kdy vlastně násilí začalo. Násilí se objevuje ve fázích, které se opakují. Tyto období bývají díky cyklické podobě označovány za kruh domácího násilí nebo také spirála násilí (Střílková, Fryšták, 2009).

První část cyklu je charakterizována vzrůstajícím napětím, kdy násilník oběť neustále kritizuje, obviňuje, zastrašuje. Oběť se v této fázi snaží násilníkovi ve všem vyhovět, mírnit napětí s cílem předejít eskalaci násilí. To se jí ovšem nepodaří a v **druhé fázi cyklu** dojde k výbuchu násilí následovanému na straně oběti pocity strachu, zloby, bolesti. Násilník tuší, že v této fázi je oběť nejmotivovanější k ukončení násilného vztahu, má nejvíce síly situaci řešit, případně ze vztahu odejít. Myšlenky na radikální řešení se však oběť obvykle vzdává, neboť ve **třetí fázi cyklu** násilník projevuje nad svým konáním lítost a projevuje o oběť zvýšený zájem (kupuje jí dárky, projevuje náklonnost). Vrcholem třetí fáze jsou „lábánky“ následované usmířením.

Intervaly mezi napadáními se zkracují a brutalita útoků narůstá. Objevila-li se na počátku rozvíjejícího se domácího násilí facka, na jeho konci může být vysoce nebezpečný fyzický útok ohrožující oběť nejen na zdraví, ale i na životě (Bednářová, 2009).

1.1.6 Předsudky a mýty o domácím násilí

Řešení domácího násilí bývá znesnadněno předsudky laické i odborné veřejnosti. V důsledku chybného smýšlení osob, s nimiž se ohrožené osoby setkávají ve svém sociálním prostředí, se může výrazně snížit šance situaci vyřešit. Předsudky mohou mít výrazný demotivující vliv vzhledem k vyhledání pomoci.

Mýtus:

Domácí násilí je soukromou záležitostí, do které by se neměl nikdo plést

Fakt:

Domácí násilí vyžaduje pomoc okolí, není soukromou záležitostí typu „italské domácnosti“. Na tuto skutečnost potvrzenou odborníky se již podařilo reagovat legislativou i oficiálními doporučeními pro odbornou i laickou veřejnost (Cimrmannová, 2013).

Mýtus:

Vyskytuje se jen v nižších společenských vrstvách a v sociálně slabých rodinách

Fakt:

Násilí v rodinách se vyskytuje nezávisle na národnosti, kultuře nebo společenské či materiální úrovni rodin. Násilná osoba může mít nízké vzdělání, může být bez zaměstnání, ale může se jednat také o velmi vzdělaného a profesionálně úspěšného člověka.

Mýtus:

Oběti domácího násilí často násilí vůči sobě sami vyprovokují

Fakt:

Tato představa je spojena s násilím za „něco“. Tento mýtus „násilí jako formy trestu“ je velmi oblíbeným argumentem násilných osob. Svalování viny na osobu ohroženou je často obranou ze strany násilné osoby. Neexistuje však žádný důvod, který by legitimizoval takové jednání (Špatenková, 2011).

Mýtus:

Škoda rány, která padne vedle

Fakt:

Tímto příslovím zdůvodňuje většina dospělých zejména neúměrné a časté fyzické trestání dětí. Výzkumy prokázaly, že pouhá 4% našich dětí nebyla nikdy fyzicky trestána. Každé čtvrté dítě je naopak trestáno často, a to alespoň jednou týdně.

Výchovná role těchto trestů je zpochybněna zjištěním, že více než 60% dětí hodnotí svůj trest jako spravedlivý jen občas. Z rodiče na dítě se tak předává vzor jednání a řešení konfliktních situací. Kdo je v dětství vystaven takovému násilí, sám násilí produkuje.

Mýtus:

K domácímu násilí dochází pod vlivem alkoholu

Fakt:

Vliv alkoholu je často přítomným rizikovým faktorem v případech domácího násilí, protože je spouštěčem násilí, nikoliv však jeho příčinou. Podnapilost je užívána jako omluva pro násilné chování. Dokonce i pro ohrožené osoby je přijatelnější představa, že by je partner netýral, kdyby nebyl pod vlivem alkoholu (Vitoušová, Vedra, 2011).

Mýtus:

Ohroženým osobám se násilí líbí, jinak by násilníka dávno opustily

Fakt:

Nikomu a nikdy se v normálním vztahu násilí nelíbí. Ohrožené osoby se však stydí, posléze i viní z toho, co se u nich doma děje, a mají obrovský strach z dalšího násilí. Odejít z domova není lehké a vyžaduje nesmírnou dávku sebedůvěry a odvahy. Oběť ji v sobě musí nalézt právě v době, kdy v ní agresor tyto vlastnosti systematicky ničí. Není proto žádným překvapením, že mnohé oběti mají pocit, že nejsou schopné odejít (Conway, 2007).

1.1.7 Aktéři domácího násilí

Lidé obvykle nevstupují do partnerských vztahů proto, aby v nich byli týráni a zneužíváni. Nikdo nepředpokládá, že by se to mohlo stát právě jemu. Z počátku nemusí vůbec nic nasvědčovat tomu, že dojde k násilí ve vztahu. Partnerské vztahy, v nichž posléze propukne domácí násilí, zpravidla začínají jako všechny ostatní, někdy dokonce lépe (Ševčík, Špatenková, 2011).

Ohrožené osoby

V domácím násilí na jedné straně stojí bezvýhradná moc, na druhé absolutní bezmoc. Jeden partner má pomyslné právo o všem rozhodovat, zatímco druhý se jen podřizuje. Partner, který je objektem násilí, díky sociální izolaci, materiální závislosti, psychickému tlaku a dalším faktorům, postupně začíná věřit, že ten druhý je silnější a lepší. Oběť násilí přejímá názor, že důvodem soustavné nespokojenosti násilného partnera je její nevhodné chování, neschopnost a hysterické projevy (Bednářová, 2009).

Neexistuje typická oběť domácího násilí. Kdokoli z nás se jí může stát. Vzdělání, pracovní úspěchy ani materiální jistota nikoho z nás neochrání před násilím za zavřenými dveřmi našich domovů. Postoj laické veřejnosti je však takový, že oběti domácího násilí se může stát pouze pasivní, závislá či nesamostatná osoba, která navíc nevypadá jako by ji někdo týral (Střílková, Fryšták, 2009).

Při setkání s případy domácího násilí máme problém uvěřit, že se něco takového skutečně děje. Brání nám v tom vlastní zkušenosti, nepřesvědčivý projev ohrožené osoby, její ambivalentní postoj k násilné osobě se sklonem omlouvat její násilí, fenomén dvojí tváře násilné osoby, která se většinou na veřejnosti chová slušně, nemá kriminální minulost a je násilná jen vůči osobám ve společném obydlí. Z tohoto důvodu máme tendenci přijmout verzi násilné osoby, že si za to oběť může sama.

Oběť domácího násilí se odnaučí vyjadřovat přímo své pocity. Disociací otupuje prožívání emocí, chrání se tak před prožíváním bolesti. Může se jednat o úplné vymazání pocitů, o ohraničenou ztrátu paměti, v extrémní podobě se může jednat o mnohočetnou osobnost. Oběť domácího násilí popírá vážnost incidentů, je to forma její iluzorní obrany. Dalšími výraznými znaky jsou přílišná ochota vyhovět druhým a naučená bezmoc, kdy oběť komentuje navrhovaná opatření s tím, že stejně nic nemá cenu a nic se nezmění. Neustálým přizpůsobováním se aktuální situaci, kdy se oběť svým chováním snaží nevyvolat výbuch zlosti a nové násilí, platí tu nejdražší daň za soužití s násilnou osobou (Čírtková, Vitoušová, 2007).

Násilné osoby

Ve společnosti zakořeněná představa, že pachatelem domácího násilí může být pouze slaboch a primitiv či osoba nevzdělaná, vzteklá nebo duševně chorá, je mylná. Mnohdy jím bude právě ten, kdo je ve svém okolí pokládán za úspěšného, konformního a společenského. Násilníci většinou pocházejí ze všech socioekonomických, etnických, rasových a náboženských skupin, chování násilníků doma se liší od jejich chování na veřejnosti, jsou extrémně žárliví a majetničtí, kontrolují své partnery, pokoušejí se je izolovat od rodiny a přátel, často je přítomen alkohol a jiné drogy (Střílková, Fryšták, 2009).

Za své násilné chování není většina agresorů schopna převzít odpovědnost a příčiny své agrese vidí ve svém nejbližším okolí, tedy v partnerovi. Proto odmítají změnit svůj způsob jednání a necítí potřebu docházet za psychologem ani jiným odborníkem a se svými násilnými sklony pracovat. Pokud nějakou poradnu navštíví, je to většinou proto, aby ukázali partnerce dobrou vůli a přinutili jí, aby se vrátila. Po jejím návratu do společné domácnosti kontakt s odborníkem záhy ukončí. Po nějakou dobu vydrží partnerku nenapadat, avšak zkušenosti z praxe ukazují, že zpravidla do tří až čtyř měsíců, nejdéle do půl roku, se násilí do vztahu vrací (Bednářová, 2009).

1.1.8 Příčiny domácího násilí

Proč se někteří lidé chovají násilně a jiní ne, je obtížné vysvětlit. Důvody násilného chování mohou být různé. Násilí nemá jedinou příčinu: pro některé je násilí životním stylem, další jím reagují na stres, někteří mohou být predisponováni specifickou strukturou osobnosti apod. (Ševčík, Špatenková, 2011).

Odborníci se shodují, že jednotlivé případy výskytu domácího násilí se od sebe velmi liší a ani u konkrétní kauzy většinou nelze jednoznačně stanovit konkrétní příčinu, jedná se o souhrn více vlivů (Levová, et al., 2010).

Vliv výchovy na domácí násilí

Vývoj člověka má velký vliv na jeho budoucí fungování v sociálním prostředí a utváření mezilidských vztahů. Velkou roli při formování osobnosti hraje orientační rodina, do které se dítě narodí a kde vyrůstá a vztahy mezi jejími jednotlivými členy (Bednářová, 2009).

Podle Vaníčková (2009) se s agresivním chováním dětí můžeme setkat právě v dysfunkčních rodinách, kde děti napodobují chování jednoho rodiče k druhému. Tam, kde jsou rodinné vztahy narušené, kde dítě zažívá odmítání či týrání od svých nejbližších, nebo je svědkem násilí páchaného na jednom z rodičů, se vytváří předpoklad pro to, že v budoucnu bude mít problémy v partnerství a nedokáže fungovat v plnohodnotném rovnoprávném vztahu (Bednářová, 2009). Vzory násilného chování je ovlivní na celý život. Jsou pak náchylnější k podobně agresivnímu způsobu řešení konfliktů. Takové chování považují za normální a bezradné jsou i jako oběti. Nevědí, jak se zachránit a navíc si myslí, že chování násilníka je normální (Havlíková, 2012).

Násilné chování se přenáší spíše sociálním učením než geneticky a může zasáhnout celý systém rodinných vazeb napříč generacemi. Teorie sociálního učení objasňuje také možné příčiny vzniku násilí na seniorech. K rizikovým faktorům v rodině patří defekty v historii rodinných vztahů, kdy rodiče narušují rodinnou socializaci svých dětí a ve stáří se tak sami stávají ohroženými osobami. Přitom se nemusí jednat o formu vědomé msty ze strany dětí. Důvodem mohou být spíše hluboce vryté vzorce chování (Cimrmanová, 2013).

Gender perspektiva

Z dosavadních studií je zřejmé, že domácí násilí vykazuje jasnou genderovou perspektivu (Hrušková, et al., 2013). Nejtypičtější formou násilí uvnitř rodin, domácností, spolubydlení, intimních vztahů a jejich následných rozpadů a obnovení, je mužské násilí na ženách a dětech. Ve většině společností jsou převážně muži původci násilí (Harne, 2008), a to zejména takového, které je plánované, promyšlené, silné a

fyzicky poškozující, zanechávající trvalé poškození, fyzicky ohrožující, dlouhodobé, eskalující, rostoucí a násilně kontrolující, sexuální nebo sexualizované, stejně jako většina násilí, které je kolektivní, institucionální a organizované, tyto formy jsou někdy domácí a mohou vytvářet souvislosti pro mužské domácí násilí. Zatímco frekvence a závažnost násilí vykonávaného mužskými partnery je mnohem větší, ženy mohou být a také jsou násilné, nicméně se odhaduje, že tři čtvrtiny ženských násilných aktů jsou sebeobrané, přičemž 90% veškerého násilí ve veřejných prostorách, uvnitř a kolem domova a v intimních vztazích vykonávají muži (Hearn, 2014).

„K domácímu násilí docházelo ve všech dobách, protože společnost přiznávala mužům dominantní roli. Ženy byly nejdříve podřízeny svému otci, pak manželovi nebo jinému mužskému příbuznému. Již v Novém zákoně, v Pavlově listu Efezským, je vyžadována poslušnost ženy muži; muž je hlavou ženy, a proto ať je mu žena ve všem podřízena. Ve středověku bylo postavení ženy vůči muži upraveno církevním i občanským právem. Manžel přebíral sňatkem od otce právo o ženě rozhodovat, včetně práva působit na její další výchovu, k čemuž patřily tělesné tresty.“ (Vágnerová, 2008, s. 633).

Přestože se vztahy mezi partnery v rodině historicky proměňují v souvislosti se změnami socioekonomických podmínek, násilné chování je v rodině zakotveno a s největší pravděpodobností se bude objevovat i nadále. (Hrušková, et al., 2013)

1.1.9 Prevence domácího násilí

Je rozhodně lepší problémům předcházet než je pak složitě řešit. Otázkou ale je, jak předcházet domácímu násilí. Jen málokdo umí předcházet nezřetelné hrozbě. Proto je tolik důležité jasně a srozumitelně popsat problematiku domácího násilí, seznámit s ní co možná nejširší veřejnost a zvýšit citlivost společnosti vůči tomuto jevu (Ševčík, Špatenková, 2011).

Podstatou prevence zaměřené na domácí násilí je především snaha podstoupit kroky, které sníží jeho výskyt. Děje se tak především formou zamezení vzniku okolností vedoucích k propuknutí násilí ve vztahu s blízkou osobou. Základem prevence domácího násilí je pěstovat od raného dětství v každém jedinci zdravé sebevědomí, zodpovědnost za své chování, samostatnost a toleranci k jinakosti ostatních osob. Toho můžeme dosáhnout především příkladem, výchovou v rodině a v institucionálních zařízeních a prostřednictvím médií obecně odsuzovat násilí v soukromí. Neméně důležité je propagovat místa pomoci pro ohrožené osoby a apelovat na včasný první kontakt. Popularizovat a rozšiřovat antiagresivní terapeutické programy a rozvíjet sociálně právní opatření se zákonem na ochranu proti domácímu násilí (Vitoušová, Vedra, 2011).

Cílem primární prevence domácího násilí tedy není zabránit jednotlivcům páchat násilné trestné činy, ale především má za cíl snížit riziko tohoto chování v celé populaci. To znamená, že tato prevence sehrává svou roli ještě v době, kdy k domácímu násilí nedochází. Děje se tak formou preventivních programů, plánů (Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014) a kampaní (kampaně proti tělesným trestům, proti násilí na ženách a dětech, celosvětová kampaň Bílá stužka, Mezinárodní den proti násilí na ženách, Avon proti domácímu násilí a další) (SKP centrum, 2011).

Sekundární prevence nastupuje v okamžiku, kdy existuje podezření, že dochází k domácímu násilí. Snahou je včas identifikovat problém a následným zásahem zabránit zhoršení situace a minimalizovat rozsah škod. Mezi rizikové faktory napovídající, že v rodině může existovat domácí násilí, patří špatná komunikace mezi jejími členy, vzorce chování přenesené z orientační rodiny, přítomnost stresujících faktorů.

Sekundární prevence zachycuje ojedinělé případy agrese vůči partnerce nebo dětem a brání jejich prohlubování a opakování, předchází vzniku domácího násilí v začátcích; zaměřuje se na ty, kdo v komunikaci v rodinách obtížně zvládají svou agresivitu a směřuje k sanaci vztahů v rodině (např. internetové poradny, kurzy zvládání hněvu apod.) (Voňková, Spoustová, 2008).

Terciární prevence se zaměřuje již na projevené případy domácího násilí, přičemž se snaží zabránit jejich recidivě. Smysl těchto činností můžeme vidět ve zmírnění nepříznivých dopadů především na psychiku obětí, která je násilným jednáním silně narušena. Je možné vysledovat dva směry poskytnutí pomoci. Jeden se zaměřuje na pachatele domácího násilí, druhý naopak na jeho oběti. Cílem terciární prevence je zamezit opakování násilí (např. terapeutické skupiny pro pachatele domácího násilí, individuální odborná terapie). Tyto způsoby terapie mohou být dobrovolné nebo nařízené soudem, sanace rodiny je v těchto případech obtížnější a nebývá primárně cílem terapie (Kudělková, 2012).

1.2 Pomoc obětem domácího násilí

Přes řadu informací a kampaní stále řada žen, které žijí v násilném vztahu, podceňuje nebezpečí, které jim může hrozit a problém s domácím násilím neřeší. Ze zkušeností v prevenci na středních školách vyplívá, že i mnoho mladých žen, které vstupují do svých prvních partnerských vztahů, podceňuje znaky násilného, vlastnického chování svých partnerů k sobě (Idt Brno, 2011-2014).

Podle studie FRA (Agentura Evropské unie pro základní práva) z roku 2014 zažívá v České republice násilí 32 % žen. Zkušenost s fyzickým násilím ze strany partnera má v ČR 21% dotazovaných žen (průměr v EU 22 %). Zkušenost s psychickým násilím ze strany partnera má podle téže studie v ČR 47 % (v EU 43 % žen), kontrolující chování partnera potvrdilo 41 % dotazovaných žen, ekonomické násilí – 16 % žen. Psychické násilí zahrnující vyhrožování ohledně dětí (“připravím tě o děti”, vyhrožování ublížením dětem) udává 8 % dotazovaných žen (ROSA, 2014 a).

1.2.1 Instituce a organizace pomáhající obětem domácího násilí

Instituce pomáhající obětem domácího násilí v ČR

Policie ČR

Významným oprávněním Policie ČR je možnost vykázat násilnou osobu na 10 dnů ze společného obydlí a jeho okolí. Děje se tak po vyhodnocení míry rizika dalšího napadení oběti násilnou osobou, aniž by bylo rozhodováno o protiprávnosti jednání násilné osoby (Střílková, Frišták, 2009).

Přestupkové oddělení obecního úřadu

Přestupky, kterými je možno postihnout domácí násilí, projednávají přestupková oddělení pouze na návrh poškozené osoby (přestupky proti občanskému soužití).

Soud

Osoba ohrožená domácím násilím nebo také každá jiná osoba, která žije ve společném obydlí s násilnou osobou, se může na příslušný soud obrátit s návrhem na vykázání. Násilné osobě může být soudním rozhodnutím uložena povinnost opustit společné obydlí až na šest měsíců, ve zvlášť závažných důvodech i opakovaně (Veřejný ochránce práv, 2014).

Orgán sociálně-právní ochrany dětí

Přítomnost dětí (ať už jako osob ohrožených, nebo svědků) u incidentů se znaky domácího násilí je zcela nepřijatelná a pro jejich vývoj nežádoucí (Vaníčková, 2009). Na nezletilé děti z rodin, které se potýkají s domácím násilím, je zaměřena pozornost orgánů sociálně-právní ochrany dětí, proto je namístě a v nejlepším zájmu těchto dětí se na příslušný úřad obrátit, neboť ten má možnost vnějšího dohledu nad rodinou a může přijetím vhodného opatření přispět k rychlému zajištění bezpečí všem ohroženým osobám. Orgány sociálně-právní ochrany dětí mohou obětem domácího násilí

poskytnout rovněž poradenství a pomoc při úpravě poměrů nezletilých dětí (Voňková, Spoustová, 2008).

Lékař, zdravotnické zařízení

V případě, že dojde během incidentu ke zranění oběti, je vhodné, aby vyhledala pomoc lékaře. Lékař vyhotoví zprávu s podrobným popisem zranění, uvedením osoby, jež měla zranění způsobit, a předpokládanou délkou léčení. Tato zpráva může sloužit jako důkaz v trestním řízení (Voňková, 2012)

Azylový dům, krizové lůžko

Pokud oběti domácího násilí hrozí ztráta bydlení, je vhodné, aby se obrátila na některý z azylových domů, případně využila krizové lůžko, např. v intervenčním centru. Kromě přístřeší je většinou poskytováno také poradenství, psychologická podpora a v některých případech i materiální pomoc.

Intervenční centrum

Intervenční centrum je specializovanou službou pro oběti domácího násilí. Poskytovaná pomoc je bezplatná, diskrétní a může být i anonymní. Proškolení pracovníci poskytují odborné sociální poradenství, psychologickou podporu, jakož i pomoc při uplatňování práv oběti a obstarávání osobních záležitostí. V některých zařízeních je poskytováno na dobu nezbytně nutnou také krizové lůžko. Rozhodnutí ohrožené osoby ohledně dalšího postupu při řešení domácího násilí je vždy plně respektováno (Veřejný ochránce práv, 2014).

Organizace pomáhající obětem domácího násilí v ČR

Nezastupitelnou úlohu v boji proti domácímu násilí sehrává rovněž systém pomoci poskytovaný obětem domácího násilí prostřednictvím nejrůznějších specializovaných poradenských center, provozovaných nestátními neziskovými organizacemi. Bohužel v ČR je takových zařízení stále nedostatek, přičemž čím větší je vzdálenost bydliště

oběti domácího násilí od velkého města, tím menší je pro ni šance na dostupnost takových služeb (Voňková, Spoustová, 2008).

Acorus

Nabízí osobám ohroženým domácím násilím komplexní odbornou pomoc směřující k překonání nepříznivé sociální situace a k začlenění do běžného života bez přítomnosti násilí. Pomoc je realizována prostřednictvím krizové telefonní linky, psychosociální pomoci obětem domácího násilí, lůžky pro krizový pobyt (Acorus, 2011).

Bílý kruh bezpečí

Poskytuje odbornou, bezplatnou a diskrétní pomoc obětem a svědkům trestných činů v ČR. Bezodkladná kombinovaná pomoc Bílého kruhu bezpečí obětem kriminality obsahuje: poskytnutí právních informací, sociální a psychologické poradenství, praktické rady a informace (Bílý kruh bezpečí, 2009 a).

Koordona

Koalice neziskových organizací proti domácímu násilí je volné sdružení neziskových organizací. Tyto organizace poskytující poradenskou činnost spojenou s vedením azylových domů pro ženy - oběti domácího násilí, specializované právní a psychosociální poradny, osvětu k problematice porušování lidských práv žen, organizace jejichž poradenská činnost zahrnuje i oblast domácího násilí, a v neposlední řadě azylové domy pro matky s dětmi, jejichž klientela není jenom z oblasti domácího násilí (Koordona, 2007 – 2014).

proFem o.p.s.

Posláním proFem o.p.s. je působení na zlepšení situace v oblasti domácího násilí a jiných forem násilí především na ženách, a to prostřednictvím lobbingu, osvěty, vydávání publikací a přímé podpory osob ohrožených domácím násilím či jinou formou násilí (proFem, 2007 – 2015).

ROSA

Své činnosti zaměřuje na přímou komplexní pomoc ženám – obětem domácího násilí a jejich dětem a na prevenci tohoto jevu. Usiluje o zlepšení systému pomoci ženám-obětem domácího násilí a jejich dětem. Součástí pomoci je i odborné specializované poradenství a komplexní pomoc pro oběti domácího násilí. (ROSA, 2014 b)

Spondea

Poskytuje odbornou pomoc, podporu a poradenství dětem, dospívajícím, studentům do 26 let a jejich rodinám v obtížných životních situacích. Prostřednictvím Intervenčního centra poskytuje odbornou pomoc a podporu osobám ohroženým nebo již vystaveným domácímu násilí a nebezpečnému pronásledování. Služba je poskytována také rodinným příslušníkům a osobám blízkým (Spondea, 2000 – 2012).

Zdaleka zde není uveden výčet všech organizací, které poskytují pomoc ohroženým osobám, uvádím jen ty známější.

Organizace pomáhající obětem domácího násilí na Vltavotýnsku

Občanská poradna oblastní charity

Sociální poradenství je určeno obyvatelům Týna nad Vltavou a okolí, kteří se nacházejí v takové životní situaci, kdy cítí, že je ohrožena jejich důstojnost, sociální zajištění, zdraví nebo život. Sociální poradenství je poskytováno tak, aby se klient lépe orientoval ve svých právech i povinnostech a aby se posílila jeho schopnost při zvládnutí životních situací (Farní charita, 2015).

1.2.2 Domácí násilí a současná legislativa v ČR

Domácí násilí bylo v ČR dlouhou dobu vnímáno jako soukromá záležitost, postupně však společnost přijala skutečnost, že domácí násilí je jev, který má celospolečenský dopad a vyžaduje spolupráci všech zainteresovaných institucí. V platném českém právu

nebyl do roku 2007 pojem domácí násilí vůbec definován. Česká republika se přijetím zákonů vztahujících se k problematice domácího násilí přihlásila k řešení problematiky domácího násilí a současně deklarovala nulovou toleranci k násilí a závazek ochrany ohrožených osob. (Idt Brno, 2009 – 2014)

Proti všem formám násilí chrání náš právní řád oběť násilného jednání především Ústavou č. 1/1993Sb. a Listinou základních práv a svobod č. 2/1993SB., ale dále zákonem trestním č. 40/2009 Sb. v platném znění, dále přestupkový zákon č.200/1990Sb.v platném znění a zákon o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb., zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí v platném znění, jakož i některá ustanovení o vykázaní ze společně obývaného obydlí dle policejního zákona anebo předběžná opatření o zákazu vstupu do společného obydlí dle občanského soudního řádu. (ROSA, 2014 c)

Zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím.

Jeho podstatou je možnost zásahu státu do vztahu dvou osob, a to v jejich společném obydlí, pokud je jedna osoba druhou ohrožena. Tímto zásahem je institut vykázaní. Samotný institut vykázaní představující opatření přijímané policejním orgánem na místě samém nelze v žádném případě vnímat jako sankci, nýbrž jako reakci preventivního charakteru na nebezpečné chování násilné osoby, jejíž těžiště spočívá v mimotrestní rovině (Střílková, Frišták, 2009)

Institut vykázaní

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů upravuje oprávnění policisty rozhodnout o vykázaní ze společného obydlí, zákazu vstupu do něj a zákazu navazování kontaktu s osobou ohroženou.

Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista

oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.

Vykázání trvá po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby. Podáním návrhu na vydání předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních v průběhu vykázání se doba vykázání prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu (Česko, 2006 b). Maximální doba trvání předběžného opatření (vykázání) je 6 měsíců od jeho vydání. Do 31. 12. 2013 to byl 1 rok.(Bílý kruh bezpečí, b)

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Upravuje zřizování a provoz intervenčních center.

Intervenční centra

Intervenční centra jsou poradenská zařízení pro osoby ohrožené domácím násilím. Na základě vykázání ze společného obydlí podle zvláštního právního předpisu je osobě ohrožené násilným chováním vykázané osoby nabídnuta pomoc nejpozději do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu o vykázání intervenčnímu centru. Pomoc intervenčního centra může být poskytnuta rovněž na základě žádosti osoby ohrožené násilným chováním jiné osoby obývající s ní společné obydlí nebo i bez takového podnětu, a to bezodkladně poté, co se intervenční centrum o ohrožení osoby násilným chováním dozví (Česko, 2006 a).

Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

Upravuje trestní postih projevů domácího násilí.

Zákon č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád

Upravuje postup soudu a účastníků v občanském soudním řízení tak, aby byla zajištěna spravedlivá ochrana práv a oprávněných zájmů účastníků, jakož i výchova k zachovávaní zákonů, k čestnému plnění povinností a k úctě k právům jiných osob.

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

Upravuje postavení dětí, které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za jejich výchovu, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami. Zákon rovněž upravuje oznamovací povinnosti. (Idt Brno, 2009 – 2014)

2 Cíl práce a hypotézy

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jaké názory a postoje zaujímá veřejnost na Vltavotýnsku k problematice domácího násilí, zda jsou lidé dostatečně informováni o tom, co je to domácí násilí a zda vědí, na koho se v případě domácího násilí obrátit s žádostí o pomoc nebo jak mohou pomoci obětem domácího násilí. Dílčím cílem pak bylo zjistit, zda má vzdělání, bydliště, pohlaví a věk respondentů vliv na dosaženou míru informovanosti.

2.2 Hypotézy

H 1. Veřejnost vnímá domácí násilí jako soukromou záležitost, do které nelze zasahovat

H 2. Veřejnost není o možnostech pomoci obětem domácího násilí informována

3 Metodika

3.1 Použité metody a techniky

Pro výzkum byla použita kvantitativní metoda, kdy ke sběru dat bylo využito dotazníkového šetření. Tento způsob sběru dat je technikou v sociálních výzkumech velice rozšířenou a poskytující vysoce standardizovaná data, která mají zajistit srovnatelnost získaných dat a přispět tak k jejich vyšší reliabilitě (spolehlivosti). Prostřednictvím dotazníku jsou zjišťovány verbálně vyjádřené názory, postoje a pocity vybraných respondentů (Reichel, 2009; Sedláková 2014).

Dotazník v bakalářské práci (viz. Příloha č. 4) byl sestaven na základě poznatků z odborné literatury a obsahoval základní informace, které by veřejnost měla o domácím násilí vědět. Dotazník tvořilo 17 uzavřených a polootevřených otázek, z nichž první 4 otázky byly analytické (identifikační) a zjišťovaly pohlaví, věk, nejvyšší dosažené vzdělání a bydliště respondentů. Další otázky se týkaly vlastního výzkumu a byly rozděleny do dvou částí. První část zjišťovala informovanost respondentů o domácím násilí a druhá část informovanost respondentů o možnostech pomoci obětem domácího násilí.

3.2 Charakteristika výzkumného souboru

Výzkumné šetření pro účel bakalářské práce probíhalo během měsíce ledna 2014.

Výzkumný vzorek tvořilo 400 respondentů z vybrané lokality Vltavotýnska, kteří byli osloveni náhodným výběrem. Dotazník byl rozdáván v tištěné podobě, za pomoci důvěryhodných osob. Jediným kritériem pro vyplnění dotazníku bylo dovršení plnoletosti. Ze 400 rozdaných dotazníků se jich vrátilo 337, což je více jak 80–ti

procentní návratnost. Vysoká návratnost dotazníků byla podmíněná také tím, že jsem respondenty kontaktovala s prosbou o jejich navrácení nebo jsem si dotazníky osobně vyzvedávala. Po vyřazení 6 dotazníků pro neúplnost jsem pracovala s 331 dotazníky. Již samotné rozdávání dotazníku byl problém, jelikož lidé se všeobecně dotazníků bojí, takže bylo zapotřebí potencionální respondenty ujistit o anonymitě a smyslu bakalářské práce.

3.3 Statistické hodnocení

Odpovědi na otázky byly nejprve zpracovány do tabulek a grafů pomocí tabulkového editoru Microsoft Excel. Následně pak, s ohledem na skutečnost, že je převážná většina údajů získaných dotazníkovým šetřením kategoriální povahy, byly pro statistické hodnocení zvoleny adekvátní metody. Statistická analýza výsledků šetření byla uskutečněna v programu SPSS. V první fázi hodnocení byla prováděna především analýza závislostí v kontingenčních tabulkách.

Základním testem používaným ke zjišťování vzájemné závislosti dvou kategoriálních znaků je **chí-kvadrát test o nezávislosti**. Při něm vycházíme z následujícího předpokladu. Jsou-li dva znaky nezávislé, pak je rozdělení četností v kontingenční tabulce úměrné řádkovým a sloupcovým marginálním četnostem n_{i+} , resp. n_{+j} . Testujeme shodu zjištěných a očekávaných četností. Pro sledování intenzity (síly) závislosti jsou používány různé koeficienty, které obvykle nabývají hodnot z intervalu $\langle 0,1 \rangle$, případně $\langle -1,1 \rangle$, přičemž hodnota 0 znamená nezávislost. Dalšími testy jsou **testy o nulovosti** těchto koeficientů.

Jelikož nebyl splněn předpoklad pro použití chí-kvadrát testu v kontingenční tabulce, protože všechny kontingenční tabulky byly příliš řídké (byly v nich malé četnosti), byly pro statistické hodnocení použity tzv. exaktní testy a to:

Pearsonův kontingenční koeficient:

$$C_P = \sqrt{\frac{\chi_P^2}{\chi_P^2 + n}}.$$

Zde se jedná o symetrickou míru, vyjadřující intenzitu vzájemné závislosti dvou proměnných. Čím vyšší hodnota, tím silnější závislost. Další mírou intenzity závislosti pro dvě nominální proměnné je **koeficient φ** :

$$\varphi = \sqrt{\frac{\chi_P^2}{n}}.$$

Cramérovo V , počítané ze vztahu:

$$V = \sqrt{\frac{\chi_P^2}{n(q-1)}}.$$

Čuprovův kontingenční koeficient:

$$C_T = \sqrt{\frac{\chi_P^2 / n}{\sqrt{(R-1)(S-1)}}}.$$

Ve všech případech rozhoduje hodnota Aprox. Sig.= dosažená hladina významnosti (tzv. p-value) Je-li menší než 0,05, pak to znamená, že na hladině významnosti 0,05 (tj. s 95%-ní spolehlivostí) existuje statisticky významný vztah mezi tím, co je v řádcích a tím, co je ve sloupcích (Řezanková, 2007, Hebák, 2005).

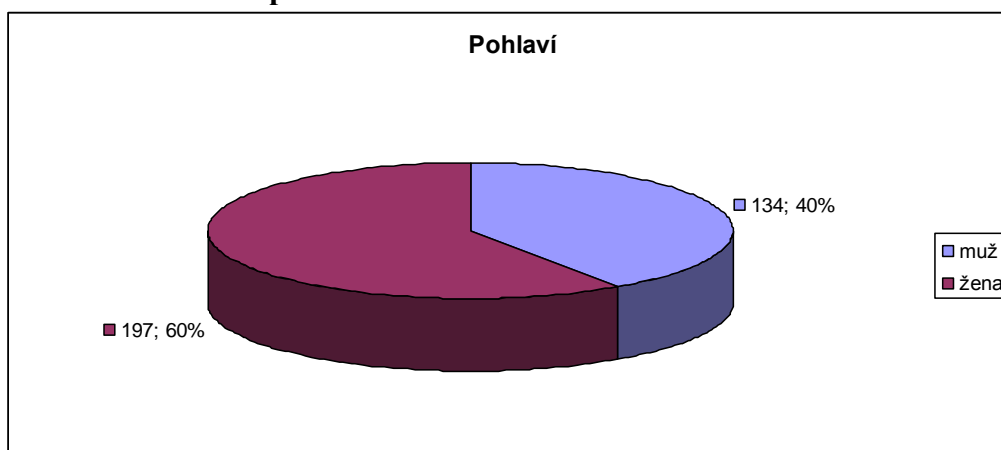
4 Výsledky

4.1 Výsledky dotazníkového šetření

1. Pohlaví

Otázka č. 1 zjišťovala pohlaví respondentů. Z 331 navrácených dotazníků bylo 60% respondentů ženského a 40% respondentů mužského pohlaví.

Graf 1: Pohlaví respondentů

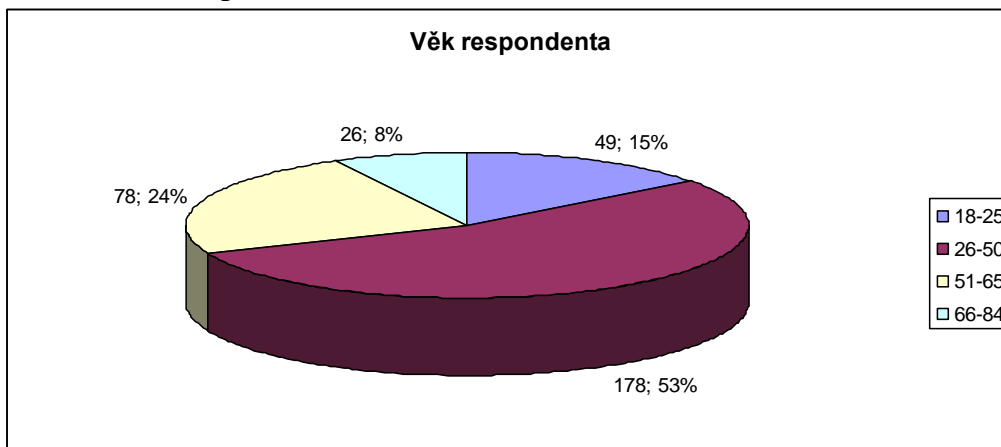

Zdroj: Vlastní výzkum

2. Věk

Odpovědi na druhou otázku byly rozděleny do čtyř věkových kategorií. Největší zastoupení 53% respondentů bylo ve věkové kategorii 26 – 50 let, 24% respondentů bylo v kategorii 51 – 65 let, 15% respondentů uvedlo věk 66 – 84 let a 8% respondentů se nachází ve věkovém rozmezí 18 – 25 let.

Graf 2: Věk respondentů

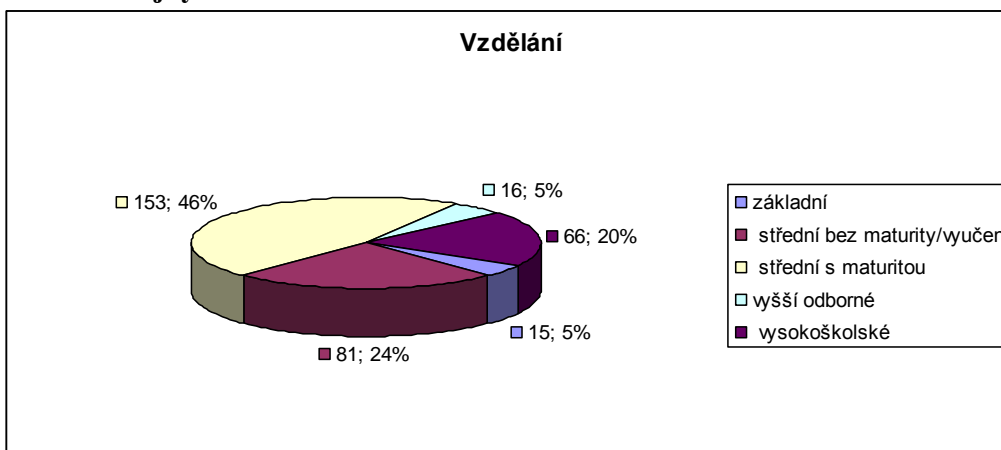

Zdroj: Vlastní výzkum

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Jak vyplývá z grafu 3, téměř polovina respondentů (46%) má středoškolské vzdělání s maturitou, 24% respondentů je vyučeno, 20% respondentů má vzdělání vysokoškolské a 5% vyšší odborné. Základní vzdělání uvedlo 5% respondentů.

Graf 3: Nejvyšší dosažené vzdělání

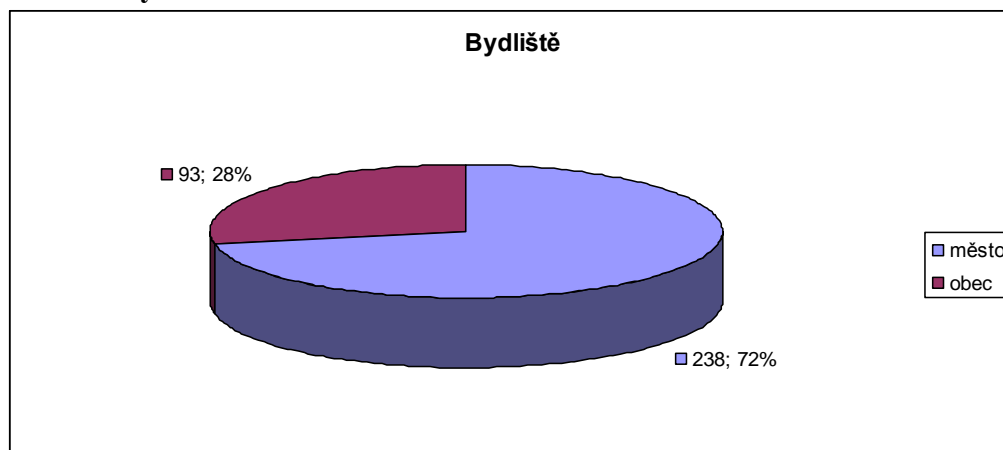

Zdroj: Vlastní výzkum

4. Vaše bydliště

Ve čtvrté otázce uvedlo 72% respondentů jako své bydliště město, 28% obec.

Graf 4: Bydliště

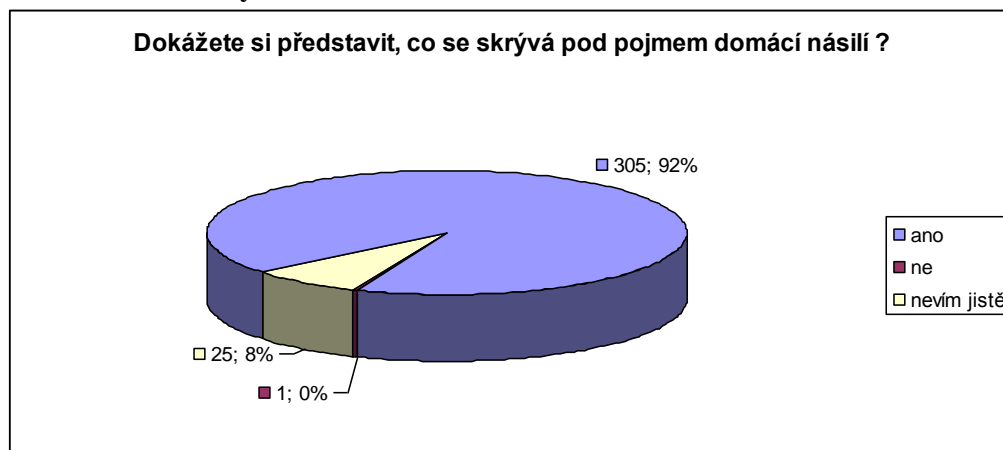

Zdroj: Vlastní výzkum

5. Dokážete si představit, co se skrývá pod pojmem domácí násilí?

Na otázku číslo 5 odpovědělo 72% respondentů kladně, 28% nevědělo jistě a pouze jeden respondent odpověděl záporně.

Graf 5: Představy o domácím násilí

Zdroj: Vlastní výzkum

6. Jaké formy domácího násilí se podle Vašeho názoru vyskytují?

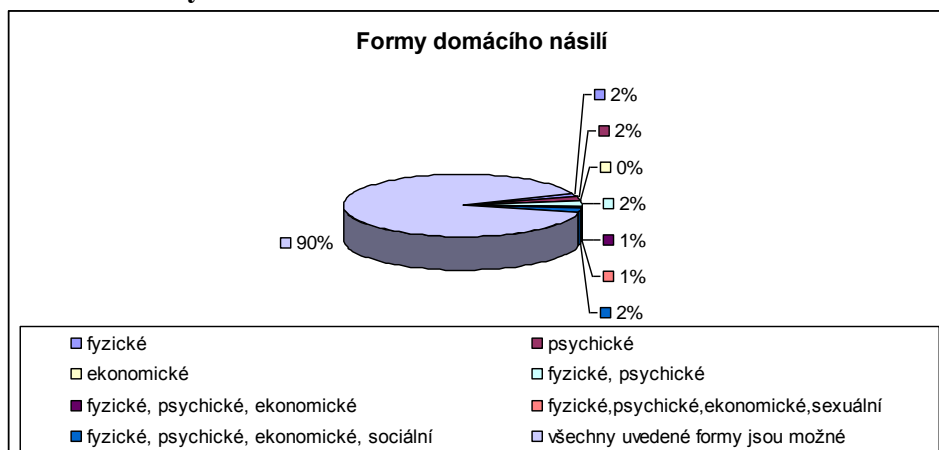
90% respondentů uvedlo, že všechny uvedené formy domácího násilí jsou možné, shodně po 2% označili respondenti pouze fyzické násilí; psychické násilí; fyzické a psychické násilí; fyzické, psychické, ekonomické a sociální; po 1% pak kombinace fyzického, psychického a ekonomického; fyzického, psychického, ekonomického a sexuálního; jeden respondent uvedl ekonomické násilí.

Tabulka 1: Formy domácího násilí

Formy domácího násilí	Počet respondentů
fyzické	6
psychické	7
ekonomické	1
fyzické, psychické	8
fyzické, psychické, ekonomické	2
fyzické,psychické,ekonomické,sexuální	3
fyzické,psychické,ekonomické,sociální	7
všechny uvedené formy jsou možné	297

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 6: Formy domácího násilí

Zdroj: Vlastní výzkum

7. Nejblíže Vašemu názoru na domácí násilí je tvrzení:

Že je domácí násilí nezákonné uvedla více jak polovina respondentů (54%), 31% dotázaných nesouhlasí s žádným z uvedených tvrzení, 7% respondentů zaškrtnulo, že k domácímu násilí dochází pod vlivem alkoholu, po 2% respondentů uvedlo, že se DN

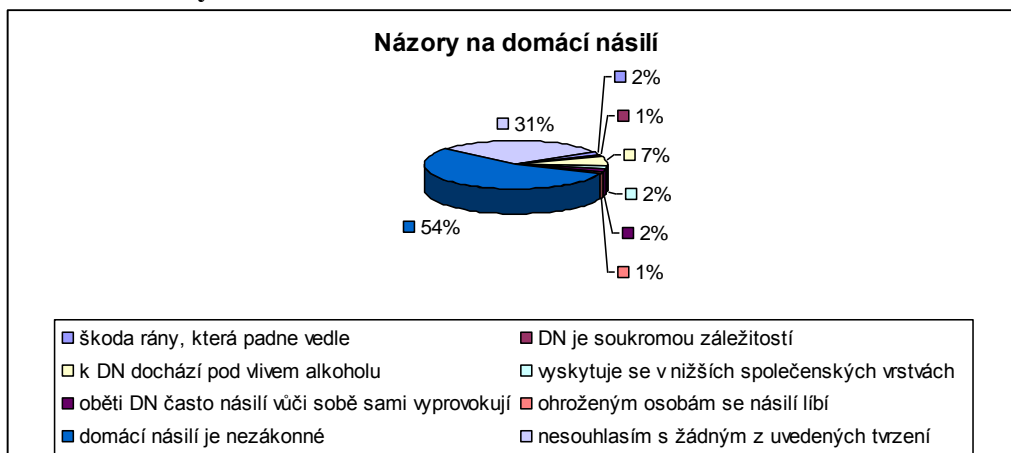
vyskytuje v nižších společenských vrstvách, že oběti DN často násilí vůči sobě sami vyprovokují a škoda rány, která padne vedle. Po jednom procentu pak uvedli, že domácí násilí je soukromou záležitostí a že se ohroženým osobám násilí líbí, jinak by násilníka dávno opustili.

Tabulka 2: Názory na domácí násilí

Názory na DN	Počet respondentů
škoda rány, která padne vedle	6
DN je soukromou záležitostí	2
k DN dochází pod vlivem alkoholu	23
vyskytuje se v nižších společ. vrstvách	6
oběti DN násilí vyprovokují	8
ohroženým osobám se násilí líbí	4
domácí násilí je nezákonné	180
nesouhlasím s žádným z uvedených	102

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 7: Názory na domácí násilí

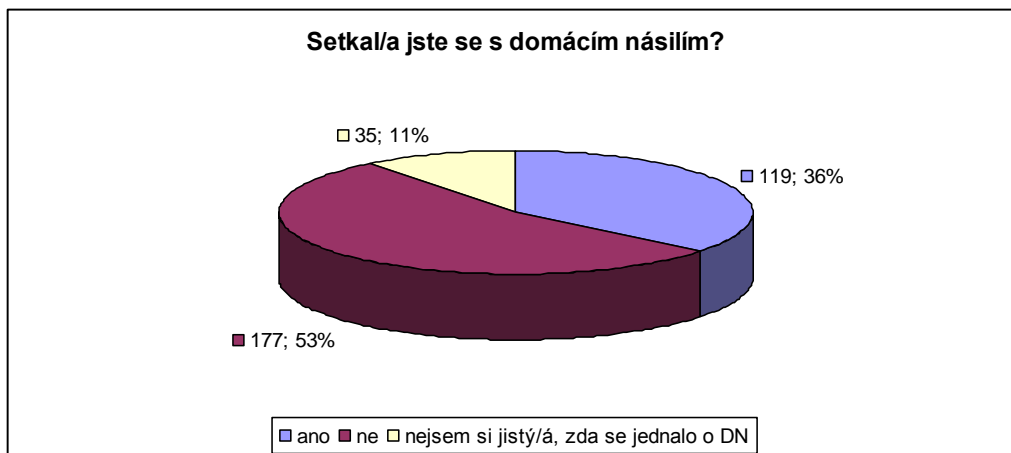

Zdroj: Vlastní výzkum

8. Setkal/a jste se někdy Vy osobně s domácím násilím nebo někdo z okruhu Vašich blízkých zažil domácí násilí?

V osmé otázce uvedlo 53% respondentů, že se oni sami nebo někdo z okruhu jejich blízkých nesetkal s domácím násilím, 36% se s domácím násilím setkalo a 11% respondentů si nebylo jisto, zda se jednalo o domácí násilí.

Graf 8: Setkání s domácím násilím

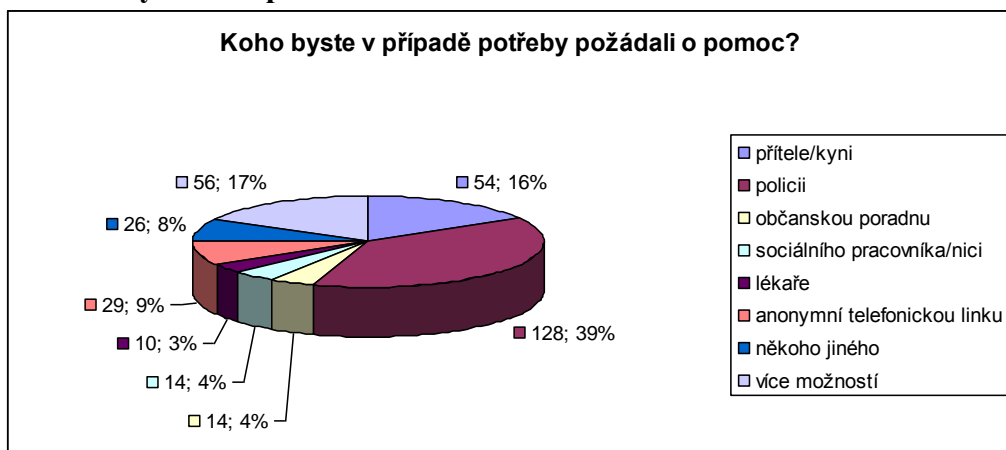

Zdroj: Vlastní výzkum

9. Koho byste v případě potřeby požádali o pomoc?

Nejvíce respondentů (39%) by v případě potřeby požádalo o pomoc policii, 16% přítele/kyni, 9% respondentů by využilo anonymní telefonickou linku, 4% občanskou poradnu, další 4% dotázaných by se obrátilo na sociálního pracovníka/nici, 3% na lékaře. 8% respondentů zaškrtnulo možnost: někoho jiného (nejčastěji uváděli rodiče, matku, sourozence). Více možností (policii a přítele/kyni; policii a sociálního pracovníka/nici apod.) uvedlo 17% respondentů.

Graf 9: Vyhledání pomoci

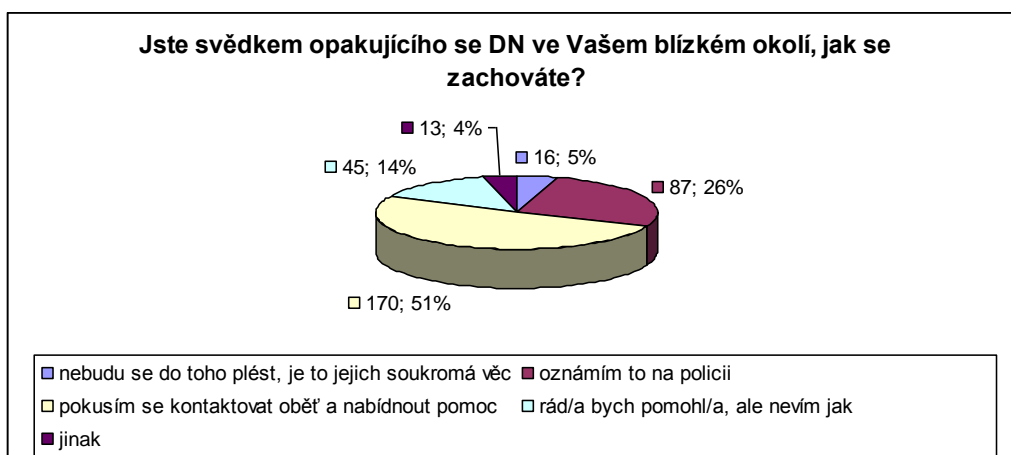

Zdroj: Vlastní výzkum

10. Jste svědkem opakujícího se domácího násilí ve Vašem blízkém okolí (přátelé, sousedi atd.), jak se zachováte?

Na otázku č. 10 odpovědělo 51% respondentů, že by se pokusili kontaktovat oběť a nabídnout jí pomoc, 26% by to oznámilo na policii a 14% respondentů by rádo pomohlo, ale neví jak. Možnost, že se do toho nebudou plést, protože je to soukromá věc zaškrtno 5% dotázaných a zbývající 4% respondentů uvedla, že by se zachovala jinak (např. domluvou, varováním násilníka, dle situace).

Graf 10: Reakce na domácí násilí

Zdroj: Vlastní výzkum

11. Znáte nějaké instituce, které se zabývají pomocí obětem domácího násilí?

Z celkového počtu 331 řádně vyplněných dotazníků uvedlo 64% respondentů, že nezná instituce, které se zabývají pomocí obětem DN, a 36% respondentů zaškrtno, že tyto instituce zná.

Graf 11: Znalost institucí

Zdroj: Vlastní výzkum

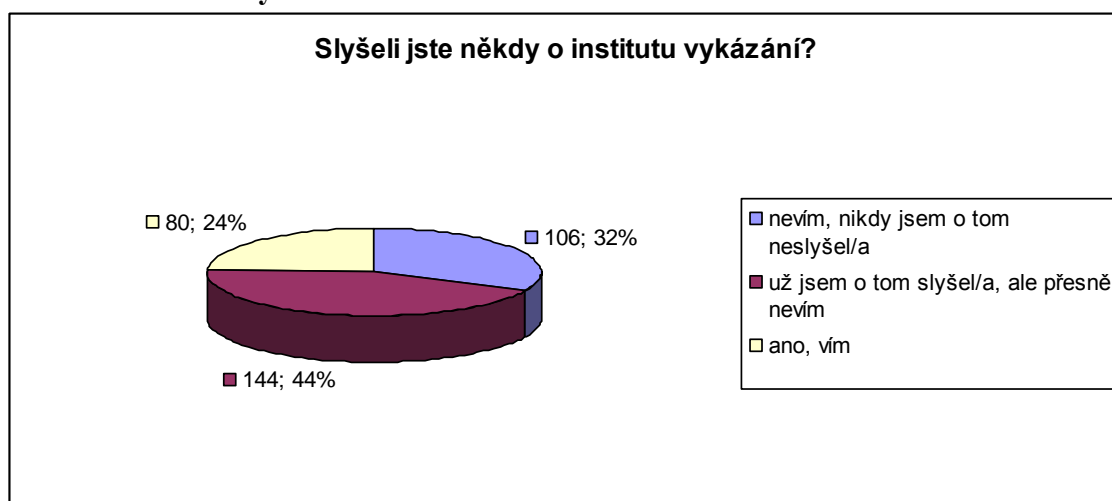
12. Pokud jste v předchozí otázce odpověděli ano, vyjmenujte jaké:

Nejčastěji jmenovanými institucemi byly: Bílý kruh bezpečí, Linka bezpečí, Charita, Intervenční centrum, Rosa, Azylové domy, Sociální odbor, Policie.

13. Slyšeli jste někdy o institutu vykázání?

Na třináctou otázku odpovědělo 44% respondentů, že už někdy slyšeli o institutu vykázání, ale přesně neví, 32% o tom nikdy neslyšelo a 24% respondentů uvedlo, že ví a stručně vysvětlili, o co jde.

Graf 12: Institut vykázání

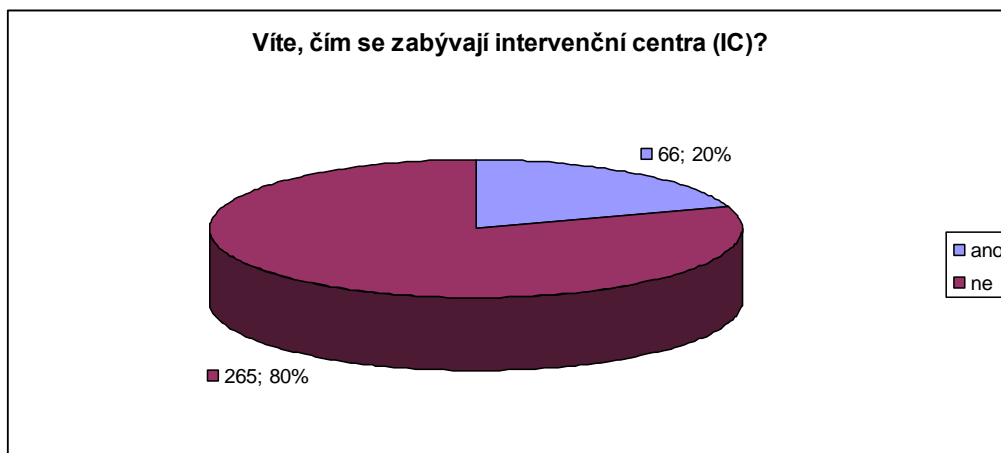

Zdroj: Vlastní výzkum

14. Víte, čím se zabývají intervenční centra?

Odpověď „ano“ zvolilo 20% respondentů, odpověď „ne“ 80% respondentů.

Graf 13: Intervenční centra

Zdroj: Vlastní výzkum

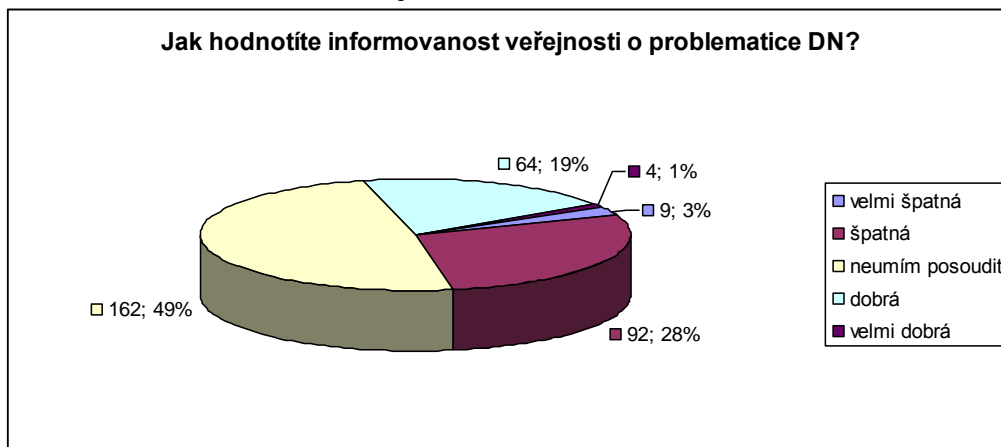
15. Mohou intervenční centra nějak pomoci obětem domácího násilí?

Tuto otázku měli vyplnit respondenti, kteří v otázce č. 14 odpověděli „ano“. Nabízené možnosti byly: a) ano, je to jejich náplní práce; b) ano, ale není to jejich náplní práce; c) ne. Odpověď a) zaškrtnulo 60 respondentů, b) 5 respondentů a 1 respondent odpověděl „ne“.

16. Jak hodnotíte informovanost veřejnosti o problematice domácího násilí?

Neutrální odpověď „neumím posoudit“ zvolilo 49% respondentů, 19% respondentů hodnotí informovanost veřejnosti o problematice DN jako dobrou, 1% jako velmi dobrou. Naopak 28% respondentů hodnotí informovanost veřejnosti jako špatnou a 3% ji považuje za velmi špatnou.

Graf 14: Informovanost veřejnosti o domácím násilí

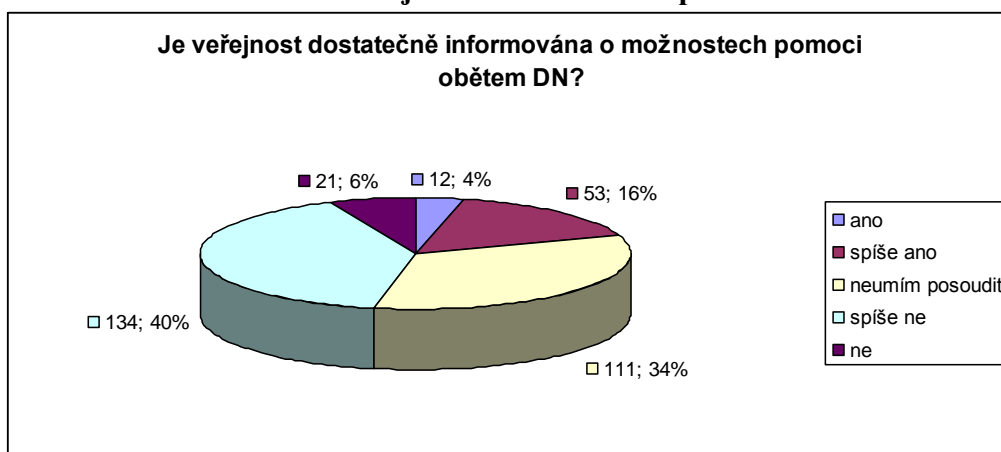

Zdroj: Vlastní výzkum

17. Myslíte si, že je veřejnost dostatečně informována o možnostech pomoci obětem domácího násilí?

V poslední otázce zvolilo neutrální odpověď „neumím posoudit“ 34% respondentů, že je veřejnost dostatečně informována o možnostech pomoci obětem DN si myslí 20% respondentů (odpověď ano 4%, spíše ano 16%), že není dostatečně informována si myslí 46% respondentů (odpověď ne 6%, spíše ne 40%).

Graf 15: Informovanost veřejnosti o možnostech pomoci

Zdroj: Vlastní výzkum

4.2 Statistická analýza výsledků

Statistická analýza výsledků šetření byla uskutečněna v programu SPSS. V první fázi hodnocení byla prováděna především analýza závislostí v kontingenčních tabulkách. Všechny níže uvedené kontingenční tabulky byly příliš řídké (jsou v nich malé četnosti), tudíž nešlo použít chí-kvadrát test. Proto byly použity: koeficient ϕ (Phi), Cramerovo V a Čuprovův kontingenční koeficient. Rozhodovala hodnota Aprox. Sig.= dosažená hladina významnosti (tzv. p-value) Je-li menší než 0,05, pak to znamená, že na hladině významnosti 0,05 (tj. s 95%-ní spolehlivostí) existuje statisticky významný vztah mezi tím, co je v řádcích a tím, co je ve sloupcích.

První otázkou zjišťující postoje veřejnosti byla otázka č.5:

Dokážete si představit, co se skrývá pod pojmem domácí násilí?

Postoje veřejnosti podle věku

Kontingenční tabulka 1: Postoje podle věku

Dokážete si představit, co se skrývá pod pojmem domácí násilí?	věk				celkem
	1 18-25	2 26-50	3 51-65	4 66-84	
ano	42	169	74	20	305
ne	0	1	0	0	1
nevím jistě	7	8	4	6	25
celkem	49	178	78	26	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Na základě analýzy výsledků byla vypočtená hodnota p-value 0,014 (viz příloha č. 5, tab. 3), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi věkem a představou o tom, co je domácí násilí. Nejvíce kladných odpovědí (169) uváděli respondenti ve věkovém rozmezí 26 – 50 let, dále pak ve věkové kategorii 3. a to 74 respondentů, v kategorii 1. 42 respondentů a ve věkové kategorii 4. to bylo 20 respondentů. Záporně odpověděl pouze jeden respondent ve věkové kategorii 26 – 50 let.

Postoje veřejnosti podle pohlaví

Kontingenční tabulka 2: Postoje podle pohlaví

Dokážete si představit, co se skrývá pod pojmem domácí násilí?	pohlaví		celkem
	muž	žena	
ano	121	184	305
ne		1	1
nevím jistě	13	12	25
celkem	134	197	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,050 (viz příloha č.5, tab. 4), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi pohlavím a představou o tom, co je domácí násilí. Odpověď ano uvedlo 184 žen a 121 mužů, jedna žena uvedla, že si nedokáže představit, co se skrývá pod pojmem domácí násilí, a téměř shodně, muži (13) a ženy (12) nevěděli jistě.

Postoje veřejnosti podle vzdělání

Kontingenční tabulka 3: Postoje podle vzdělání

Dokážete si představit, co se skrývá pod pojmem domácí násilí?	vzdělání					celkem
	základní	střední bez maturity	střední s maturitou	vyšší odborné	vysokoškolské	
ano	11	74	145	14	61	305
ne	0	0	0	0	1	1
nevím jistě	4	7	8	2	4	25
celkem	15	81	153	16	66	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Na základě analýzy výsledků byla vypočtená hodnota p-value 0,000 (viz. příloha č. 5, tab. 5), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi vzděláním a představou o tom, co je domácí násilí. Na otázku č. 5 odpovědělo kladně 145 respondentů se středoškolským vzděláním s maturitou, 74 respondentů se středoškolským bez maturity, 61 s vysokoškolským vzděláním, 14 s vyšším odborným a 11 respondentů se základním vzděláním. Záporně odpověděl jeden respondent s vysokoškolským vzděláním.

Postoje veřejnosti podle bydliště

Kontingenční tabulka 4: Postoje podle bydliště

Dokážete si představit, co se skrývá pod pojmem domácí násilí?	bydliště		celkem
	město	obec	
ano	221	84	305
ne	0	1	1
nevím jistě	17	8	25
celkem	238	93	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Na základě analýzy výsledků byla vypočtená hodnota p-value 0,000 (viz příloha č. 5, tab. 6), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi tím, kde dotazovaný žije a představou o tom, co je domácí násilí. 221 respondentů, kteří odpověděli kladně, žije ve městě a 84 respondentů v obci. Jistě nevědělo 17 respondentů žijících ve městě a 8 v obci. Záporně odpověděl jeden respondent z obce.

Další otázkou zjišťující postoje veřejnosti byla otázka č. 6

Jaké formy domácího násilí (DN) se podle Vašeho názoru ve společnosti vyskytují?

Postoje veřejnosti podle pohlaví II

Kontingenční tabulka 5: Postoje podle pohlaví II.

Jaké formy DN se podle Vašeho názoru ve společnosti se vyskytují?	pohlaví		celkem
	muž	žena	
fyzické	5	1	6
psychické	2	5	7
ekonomické	0	1	1
fyzické, psychické	2	6	8
fyzické, psychické, ekonomické	1	1	2
fyzické, psychické, ekonomické, sexuální	2	1	3
fyzické, psychické, ekonomické, sociální	2	5	7
všechny uvedené formy jsou možné	120	177	297
celkem	134	197	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 7), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi pohlavím a přehledem o formách domácího násilí. Nejčastěji volenou odpověď, že všechny uvedené formy DN jsou možné, zaškrtno 120 mužů a 177 žen

Postoje veřejnosti podle věku II

Kontingenční tabulka 6: Postoje podle věku II

Jaké formy DN se podle Vašeho názoru ve společnosti se vyskytují?	věk				celkem
	1 18-25	2 26-50	3 51-65	4 66-84	
fyzické	2	1	2	1	6
psychické	1	4	1	1	7
ekonomické	1	0	0	0	1
fyzické, psychické	2	4	1	1	8
fyzické, psychické, ekonomické	1	1	0	0	2
fyzické, psychické, ekonomické, sexuální	1	2	0	0	3
fyzické, psychické, ekonomické, sociální	2	2	3	0	7
všechny uvedené formy jsou možné	39	164	71	23	297
celkem	49	178	78	26	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Zde jsou hodnoty p-value vyšší než 0,05 (viz. příloha č. 5, tab.8), nebyla tedy prokázána statisticky významná závislost mezi věkem a přehledem o formách DN.

Postoje veřejnosti podle vzdělání II

Kontingenční tabulka 7: Postoje podle vzdělání II

Jaké formy DN se podle Vašeho názoru ve společnosti vyskytují?	vzdělání					celkem
	základní	střední bez maturity	střední s maturitou	vyšší odborné	vysokoškolské	
fyzické	1	5	0	0	0	6
psychické	0	3	4	0	0	7
ekonomické	0	1	0	0	0	1
fyzické, psychické	1	1	6	0	0	8
fyzické, psychické, ekonomické	0	0	2	0	0	2
fyzické, psychické, ekonomické, sexuální	0	0	3	0	0	3
fyzické, psychické, ekonomické, sociální	1	1	2	2	1	7
všechny uvedené formy jsou možné	12	70	136	14	65	297
celkem	15	81	153	16	66	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 9) tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi pohlavím a přehledem o formách domácího násilí.

Nejčastěji volenou odpověď, že všechny uvedené formy DN jsou možné, zaškrtno 120 mužů a 177 žen

Postoje veřejnosti podle bydliště II

Kontingenční tabulka 8: Postoje podle bydliště II

Jaké formy DN se podle Vašeho názoru ve společnosti vyskytují?	bydliště		celkem
	město	obec	
fyzické	3	3	6
psychické	4	3	7
ekonomické	0	1	1
fyzické, psychické	5	3	8
fyzické, psychické, ekonomické	1	1	2
fyzické, psychické, ekonomické, sexuální	3	0	3
fyzické, psychické, ekonomické, sociální	6	1	7
všechny uvedené formy jsou možné	216	81	297
celkem	238	93	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 10), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi bydlištěm respondenta a přehledem o formách domácího násilí. Nejčastěji volenou odpověď, že všechny uvedené formy DN jsou možné, volilo 216 respondentů žijících ve městě a 81 respondentů žijících v obci.

Otázka č. 7 Nejblíže Vašemu názoru na domácí násilí je tvrzení:

Názory veřejnosti podle bydliště III

Kontingenční tabulka 9: Postoje podle bydliště III

Nejblíže Vašemu názoru na DN je tvrzení:	bydliště		celkem
	město	obec	
škoda rány, která padne vedle	3	3	6
DN je soukromou záležitostí	2	0	2
k DN dochází pod vlivem alkoholu	16	7	23
vyskytuje se v nižších společenských vrstvách	5	1	6
ohroženým osobám se násilí líbí, jinak by násilníka dávno opustily	1	3	4
oběti DN často násilí vůči sobě sami vyprovokují	6	2	8
domácí násilí je nezákonné	138	42	180
nesouhlasím s žádným z uvedených tvrzení	67	35	102
celkem	238	93	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 11), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi bydlištěm respondenta a jeho názorem na domácí násilí. Že je domácí násilí nezákonné odpovědělo 138 respondentů žijících ve městě a 42 žijících v obci. Z žádným z uvedených tvrzení nesouhlasilo 67 respondentů z města a 35 z obce. Další nejčastější odpověď, že k DN dochází pod vlivem alkoholu zaškrtno 16 dotázaných žijících ve městě a 7 žijících v obci. Za soukromou záležitost označili domácí násilí 2 respondenti žijící ve městě.

Názory veřejnosti podle věku III

Kontingenční tabulka 10: Postoje podle věku III

Nejblíže Vašemu názoru na DN je tvrzení:	věk				celkem
	1 18- 25	2 26- 50	3 51- 65	4 66- 84	
škoda rány, která padne vedle	0	6	0	0	6
DN je soukromou záležitostí	0	0	2	0	2
k DN dochází pod vlivem alkoholu	4	8	10	1	23
vyskytuje se v nižších společenských vrstvách	3	0	2	1	6
ohroženým osobám se násilí líbí, jinak by násilníka dávno opustily	1	2	1	0	4
oběti DN často násilí vůči sobě sami vyprovokují	0	4	3	1	8
domácí násilí je nezákonné	29	95	41	15	180
nesouhlasím s žádným z uvedených tvrzení	12	63	19	8	102
celkem	49	178	78	26	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 12), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi věkem respondenta a jeho názorem na domácí násilí. Že je domácí násilí soukromou záležitostí odpověděli 2 respondenti ve věkovém rozmezí 51 – 65 let. K DN dochází pod vlivem alkoholu zaškrtno 10 respondentů v 3 věkové kategorii a 8 respondentů ve věku 26 – 50 let. Domácí násilí je nezákonné zvolili respondenti všech věkových kategorií, nejvíce ve věkovém rozmezí 26 – 50 let (95), 41 respondentů v kategorii č. 3, 29 respondentů ve věku 18 – 25 let a 15 ve věku 66 – 84. Odpověď nesouhlasím z žádných uvedených tvrzení uvedlo 63 respondentů ve

věku 26 – 50 let, 19 respondentů 51 – 65 let, 12 v kategorii č. 1 a 8 respondentů ve věkovém rozmezí 66 – 84.

Názory veřejnosti podle vzdělání III

Kontingenční tabulka 11 : Postoje podle vzdělání III

Nejblíže Vašemu názoru na DN je tvrzení:	vzdělání					celkem
	základní	střední bez maturity	střední s maturitou	vyšší odborné	vysokoškolské	
škoda rány, která padne vedle	0	2	3	0	1	6
DN je soukromou záležitostí	0	0	0	0	2	2
k DN dochází pod vlivem alkoholu	4	1	10	2	6	23
vyskytuje se v nižších společenských vrstvách	0	1	5	0	0	6
ohroženým osobám se násilí líbí, jinak by násilníka dávno opustily	0	2	2	0	0	4
oběti DN často násilí vůči sobě sami vyprovokují	0	2	4	1	1	8
domácí násilí je nezákonné	9	47	75	6	43	180
nesouhlasím s žádným z uvedených tvrzení	2	26	54	7	13	92
celkem	15	81	153	16	66	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 13), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi vzděláním respondenta a jeho názorem na domácí násilí. Odpověď DN je soukromou záležitostí uvedli 2 respondenti s vysokoškolským vzděláním, že k domácímu násilí dochází pod vlivem alkoholu zaškrtnli 4 respondenti se základním vzděláním, 1 se středoškolským bez maturity, 10 respondentů s maturitou, 2 s vyšším odborným a 6 respondentů s vysokoškolským vzděláním. DN je nezákonné odpovědělo 9 respondentů se základním vzděláním, 47 se středoškolským bez maturity, 75 s maturitou, 6 s vyšším odborným a 43 s vysokoškolským vzděláním. Nesouhlasili s žádným z uvedených tvrzení 2 respondenti se základním vzděláním, 26 respondentů se středoškolským bez maturity, 54 s maturitou, 7 s vyšším odborným a 13 s vysokoškolským vzděláním.

Otázka č. 10 Jste svědkem opakujícího se domácího násilí ve Vašem blízkém okolí (přátelė, sousedi atd.), jak se zachováte?

Postoje veřejnosti podle pohlaví III

Kontingenční tabulka 12: Postoje podle pohlaví III

Jste svědkem opakujícího se DN ve Vašem blízkém okolí, jak se zachováte?	pohlaví		celkem
	muž	žena	
nebudu se do toho plést, je to jejich soukromá věc	13	4	17
rád/a bych pomohl/a, ale nevím jak	20	25	45
pokusím se kontaktovat oběť a nabídnout pomoc	51	120	171
oznámím to na policii	45	43	88
jinak	5	5	10
celkem	134	197	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 14), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi postojem k DN a pohlavím. Respondenti v této otázce nejčastěji volili možnost, že by se pokusili kontaktovat oběť a nabídli pomoc, ženy ve 120 a muži v 51 případech. Na policii by se obrátilo téměř shodně 45 mužů a 43 žen. Nebudu se do toho plést, je to jejich soukromá věc zvolilo 13 mužů a 4 ženy. 20 mužů a 25 žen by rádi pomohli, ale nevěděli jak. Ostatní by se zachovali jinak.

Postoje veřejnosti podle vzdělání IV

Kontingenční tabulka 13: Postoje podle vzdělání IV

Jste svědkem opakujícího se DN ve Vašem blízkém okolí, jak se zachováte?	vzdělání					celkem
	základní	střední bez maturity	střední s maturitou	vyšší odborné	vysokoškolské	
nebudu se do toho plést, je to jejich soukromá věc	1	7	6	1	2	17
rád/a bych pomohl/a, ale nevím jak	3	15	17	1	9	45
pokusím se kontaktovat oběť a nabídnout pomoc	6	39	80	7	38	170
oznámím to na policii	5	17	44	6	16	88
jinak	0	3	6	1	1	11
celkem	15	81	153	16	66	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 15), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi postojem k DN a vzděláním. Nebudu se do

toho plést, je to jejich soukromá věc nejčastěji volili respondenti se středním vzděláním bez maturity (7) a s maturitou (6) a odpověď, že by rádi pomohli, ale nevěděli jak, zaškrtno 17 respondentů s maturitou, 15 se středním vzděláním bez maturity, 9 s vysokoškolským. Možnost pokusím se kontaktovat oběť a nabídnout pomoc zvolilo 80 respondentů s maturitou a téměř shodně 39 respondentů bez maturity a 38 s vysokoškolským vzděláním. Na policii by to oznámilo nejvíce respondentů s maturitou (44), 17 bez maturity a 16 s vysokoškolským vzděláním.

Postoje veřejnosti podle bydliště IV

Kontingenční tabulka 14: Postoje podle bydliště IV

Jste svědkem opakujícího se DN ve Vašem blízkém okolí, jak se zachováte?	bydliště		celkem
	město	obec	
nebudu se do toho plést, je to jejich soukromá věc	8	8	16
rád/a bych pomohl/a, ale nevím jak	36	9	45
pokusím se kontaktovat oběť a nabídnout pomoc	118	52	170
oznámím to na policii	68	19	87
jinak	8	5	13
celkem	238	93	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 16), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi postojem k DN a bydlištěm. Možnost nebudu se do toho plést, je to jejich soukromá věc, zvolilo shodně 8 respondentů z města a 8 z obce. 36 respondentů žijících ve městě a 9 žijících v obci by rádo pomohlo, ale nevědělo jak. Pokusím se kontaktovat oběť a nabídnout pomoc zaškrtno 118 respondentů z města a 52 z obce. Na policii by to oznámilo 68 respondentů žijících ve městě a 19 žijících v obci.

Postoje veřejnosti podle věku IV

Kontingenční tabulka 15: Postoje podle věku IV

Jste svědkem opakujícího se DN ve Vašem blízkém okolí, jak se zachováte?	věk				celkem
	1 18-25	2 26-50	3 51-65	4 66-84	
nebudu se do toho plést, je to jejich soukromá věc	1	10	6	0	17

rád/a bych pomohl/a, ale nevím jak	7	20	11	7	45
pokusím se kontaktovat oběť a nabídnout pomoc	26	98	38	8	170
oznámím to na policii	12	47	20	9	88
jinak	3	3	3	2	11
celkem	49	178	78	26	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 17), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi postojem k DN a věkem. Nejčastější odpovědí byla možnost: pokusím se kontaktovat oběť a nabídnout pomoc, tu zaškrtnulo 98 respondentů ve věkovém rozmezí 26 – 50 let, 38 respondentů ve věku 51 – 65 let, 26 ve věku 18 – 25 a 8 respondentů v rozmezí 66 – 84 let.

Otázka č. 11 Znáte nějaké instituce, které se zabývají pomocí obětem domácího násilí?

Postoje veřejnosti podle pohlaví IV

Kontingenční tabulka 16: Postoje podle pohlaví IV

Znáte nějaké instituce, které se zabývají pomocí obětem DN?	pohlaví		celkem
	muž	žena	
ano	40	79	119
ne	94	118	212
celkem	134	197	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č.5, tab. 18), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi informovaností veřejnosti a pohlavím. Na otázku, zda respondenti znají nějaké instituce zabývající se pomocí obětem DN, odpovědělo kladně 40 mužů a 79 žen. Odpověď ne zvolilo 94 mužů a 118 žen.

Postoje veřejnosti podle věku V

Kontingenční tabulka 17: Postoje podle věku V

Znáte nějaké instituce, které se zabývají pomocí obětem DN?	věk				celkem
	1 18-25	2 26-50	3 51-65	4 66-84	
ano	11	68	34	6	119
ne	38	110	44	20	212

celkem	49	178	78	26	331
--------	----	-----	----	----	-----

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 19), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi informovaností veřejnosti a věkem. Nejvíce kladných odpovědí (68) uváděli respondenti ve věkovém rozmezí 26 – 50, dále pak ve věkové kategorii 3 a to 34 respondentů, 11 v kategorii 1 a 6 respondentů ve 4 věkové kategorii. Záporně odpovědělo 110 respondentů ve věkovém rozmezí 26 – 50 let, 44 respondentů ve věku 51 – 65 let, 38 respondentů v 1 věkové kategorii a 20 respondentů ve 4 kategorii.

Postoje veřejnosti podle vzdělání V

Kontingenční tabulka 18: Postoje podle vzdělání V.

Znáte nějaké instituce, které se zabývají pomocí obětem DN?	vzdělání					celkem
	základní	střední bez maturity	střední s maturitou	vyšší odborné	vysokoškolské	
ano	3	26	46	6	38	119
ne	12	55	107	10	28	212
celkem	15	81	153	16	66	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 19), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi informovaností veřejnosti a vzděláním. Odpověď ano zvolilo 46 respondentů s maturitou, 38 s vysokoškolským vzděláním, 26 respondentů bez maturity, 6 s vyšším odborným a 3 respondenti se základním vzděláním. Odpověď ne zaškrtnulo 107 respondentů s maturitou, 55 bez maturity, 28 respondentů s vysokoškolským vzděláním 12 se základním a 10 respondentů s vyšším odborným.

Postoje veřejnosti podle bydliště V

Kontingenční tabulka 19: Postoje podle bydliště V

Znáte nějaké instituce, které se zabývají pomocí obětem DN?	bydliště		celkem
	město	obec	
ano	92	27	119
ne	146	66	212
celkem	238	93	331

Zdroj: Vlastní výzkum

Vypočtená hodnota p-value je nižší než 0,05 (viz příloha č. 5, tab. 19), tzn., že existuje statisticky významný vztah mezi informovaností veřejnosti a bydlištěm. Na otázku č. 11 odpovědělo ano 92 respondentů žijících ve městě a 27 žijících v obci. Ne odpovědělo 146 dotázaných, kteří uvedli jako své bydliště město a 66 respondentů žijících v obci.

4.3 Ověření stanovených hypotéz

Cílem výzkumu bylo zjistit, jaký názor má veřejnost na domácí násilí a zda je informována o možnostech pomoci obětem domácího násilí. Byly stanoveny tyto hypotézy:

H 1. Veřejnost vnímá domácí násilí jako soukromou záležitost, do které nelze zasahovat

H 2. Veřejnost není o možnostech pomoci obětem domácího násilí informována

K hypotéze č. 1: Veřejnost vnímá domácí násilí jako soukromou záležitost, do které nelze zasahovat, se vztahovala otázka č. 5,6,7,10.

Otázka č. 5 zjišťovala, zda si veřejnost dokáže představit, co se skrývá pod pojmem domácí násilí (DN). Následnou analýzou dat bylo zjištěno, že téměř většina dotázaných 72% má představu o tom, co je domácí násilí, 28% nevědělo jistě a pouze jeden respondent představu o tom, co je DN neměl.

Šestá otázka se dotazovala, jaké formy DN se podle jejich názoru ve společnosti vyskytují a i zde většina respondentů 90% zaškrtnla možnost, že všechny uvedené formy DN jsou možné.

V sedmé otázce měli respondenti označit tvrzení o domácím násilí, které je nejbližší jejich názoru. Za soukromou záležitost považují DN pouze dva respondenti, že je domácí násilí nezákonné uvedlo 54% respondentů, 31% dotázaných nesouhlasilo s žádným z uvedených tvrzení.

Otázka č. 10 se ptala respondentů, jak by se zachovali, pokud by se setkali s domácím násilím. Možnost, že by se do toho nepletli, protože je to soukromá věc uvedlo 5% respondentů, 51% respondentů by se pokusilo kontaktovat oběť a nabídnout pomoc a 26% dotázaných by to oznámilo na policii.

Z výše uvedeného vyplývá, že veřejnost je poměrně dobře informována o tom, co je domácí násilí a jen v ojedinělých případech uvádí, že je domácí násilí soukromou záležitostí, do které by se nemělo zasahovat.

Hypotéza č. 1 nebyla potvrzena.

K hypotéze č. 2: Veřejnost není o možnostech pomoci obětem domácího násilí informována, se vztahovala otázka č. 9, 11, 13 a 14.

Otázka č. 9 zjišťovala, koho by respondenti v případě potřeby požádali o pomoc. Nejvíce respondentů (39%) by v případě potřeby požádalo o pomoc policii, 16% přítele/kyni, 9% respondentů by využilo anonymní telefonickou linku, 4% občanskou poradnu, další 4% dotázaných by se obrátilo na sociálního pracovníka/nici, 3% na lékaře. 8% respondentů zaškrtnlo možnost: někoho jiného (nejčastěji uváděli rodiče, matku, sourozence). Více možností (policii a přítele/kyni; policii a sociálního pracovníka/nici apod.) uvedlo 17% respondentů.

V jedenácté otázce měli respondenti odpovědět na otázku, zda znají nějaké instituce zabývající se pomocí obětem DN. 64% respondentů uvedlo, že žádné instituce neznají, 36% respondentů, že znají. Ti měli v následující otázce vypsát jaké. Nejčastěji

jmenovanými institucemi byly: Bílý kruh bezpečí, Linka bezpečí, Charita, Intervenční centrum, Rosa, Azylové domy, Sociální odbor, Policie.

Třináctá otázka se ptala respondentů, zda znají institut vykázaní. 44% respondentů odpovědělo, že už někdy slyšeli o institutu vykázaní, ale přesně neví, 32% o tom nikdy neslyšelo a 24% respondentů uvedlo, že ví a stručně vysvětlili, o co jde.

Otázka č. 14 zjišťovala, zda respondenti vědí, čím se zabývají intervenční centra. Jen 20% dotázaných odpovědělo, že znají, čím se zabývají intervenční centra, 80% dotázaných nevědělo.

Z výše uvedeného vyplývá, že veřejnost není o možnostech pomoci obětem domácího násilí informována. Veřejnost ve většině případů nezná instituce, které se zabývají pomocí obětem DN, neví, čím se zabývají intervenční centra, a o institutu vykázaní nemá dostatečné informace.

Hypotéza č. 2 byla potvrzena

5 Diskuze

Cílem praktické části bakalářské práce bylo zjistit, jaký názor má veřejnost na Vltavotýnsku na domácí násilí a zda je informována o možnostech pomoci obětem domácího násilí. Dále mě zajímalo, jaký vliv na míru informovanosti má vzdělání respondentů, jejich věk, pohlaví a místo kde žijí.

Sběr dat probíhal prostřednictvím dotazníkového šetření, kdy jsem rozdala 400 dotazníků. Navrátilo se mi jich 337 a po vyřazení 6 dotazníků pro jejich neúplnost jsem pracovala s 331 dotazníky. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že výzkumu se zúčastnilo 197 žen a 134 mužů, převážně žijících ve městě (72%). Největší zastoupení mají respondenti se středoškolským vzděláním s maturitou, ve věkovém rozmezí 26 – 50 let.

K hypotéze č. 1 „Veřejnost vnímá domácí násilí jako soukromou záležitost, do které nelze zasahovat.“ se vztahovala jako první otázka č. 5, která zjišťovala, zda si veřejnost dokáže představit, co je to domácí násilí. Téměř většina respondentů uvedla, že si dokáže představit, co se skrývá pod pojmem domácí násilí. Pouze jedna dotázaná žena, ve věkové kategorii 26 – 50 let, s vysokoškolským vzděláním, nevěděla.

Další v pořadí byla otázka č. 6, kde si respondenti mohli vybrat z osmi nabízených možností nejčastější formy domácího násilí. I v této otázce prokázala veřejnost a to z 90%, že je velmi dobře informována o formách domácího násilí.

V sedmé otázce jsem chtěla zjistit, do jaké míry jsou respondenti ovlivněni předsudky a mýty o domácím násilí, jelikož právě ony velmi znesnadňují řešení případů domácího násilí a mohou mít demotivující vliv k vyhledání pomoci (Cimrmannová, 2014). Potěšilo mě zjištění, že veřejnost nejčastěji volila možnost, že domácí násilí je nezákonné. Další možnosti, jako například: škoda rány, která padne vedle, domácí násilí je soukromou záležitostí, k domácímu násilí dochází pod vlivem alkoholu, oběti DN často násilí vůči sobě sami vyprovokují, volili respondenti minimálně. Zarážející byla pro mě ale skutečnost, že tyto možnosti volili i vysokoškolsky vzdělaní respondenti. Na druhou stranu zde mohl sehrát roli uvedený věk respondentů (51 – 65 let).

Otázka č. 8 se ptala respondentů, zda se oni sami nebo někdo z jejich blízkých setkal s domácím násilím. Kladně odpovědělo 36% dotázaných, převážně žen, což je přibližně každý třetí dotázaný. Zjištěná data se shodují se studii Agentury pro základní práva, která v roce 2013 provedla dosud největší komparativní studii výskytu domácího a genderově podmíněného násilí v rámci zemí EU. Studie s názvem Násilí na ženách: průzkum napříč EU byla realizována na vzorku alespoň 1 400 žen v každé zemi EU pomocí standardizované metodologie. Studie mimo jiné ukázala, že v České republice fyzické nebo sexuální násilí zažilo 32 % žen (průměr EU činí 33 %). Na obdobnou výši výskytu domácího násilí poukazují i české výzkumy. Dle výzkumu Akademie věd zažilo některou formu domácího násilí přibližně 38 % žen a podle výzkumu nestátní neziskové organizace proFEM fyzické nebo sexuální násilí zažilo ze strany svého partnera 40 % žen (Válová, 2014).

Otázka č. 10 se ptala respondentů, jak by se zachovali, pokud by se setkali s domácím násilím. Možnost, že by se do toho nepletli, protože je to soukromá věc, uvedlo celkem 17 respondentů, což je 5% z celkového počtu dotázaných. Muži tuto odpověď volili častěji než ženy. Nejčastěji respondenti volili možnost, že by se pokusili kontaktovat oběť a nabídnout pomoc. To uvedlo 51% respondentů, v tomto případě bylo shodné zastoupení (přibližně polovina) mužů a žen, z celkového počtu dotázaných mužů a žen. Stejně procento dotázaných žije jak ve městě, tak v obci a poloviční zastoupení má i dosažené vzdělání a to středoškolské s maturitou a středoškolské bez maturity.

Z výzkumného šetření tedy vyplývá, že veřejnost na Vltavotýnsku je poměrně dobře informována o tom, co je to domácí násilí a jen malé procento vnímá domácí násilí jako soukromou záležitost. Tudíž hypotéza č. 1 „Veřejnost vnímá domácí násilí jako soukromou záležitost, do které nelze zasahovat.“ nebyla potvrzena. Je velmi potěšující zjištění, že došlo ke zlepšení a společnost již přestává být k této problematice lhostejná, než jak tomu bylo před čtrnácti lety, kdy se z pilotního výzkumu STEM z roku 2001 ukázalo, že 43% dotázaných soudilo, že násilí mezi partnery je ryze soukromou věcí každé rodiny (Asociace vzdělavatelů v sociální práci, 2006). Na druhou stranu je potřeba i nadále pokračovat v prevenci a osvětě, neboť jak z odpovědí na otázku č. 16

vyplývalo, že informovanost veřejnosti o domácím násilí považují respondenti ve více případech stále za nedostatečnou.

K hypotéze č. 2 „Veřejnost není o možnostech pomoci obětem domácího násilí informována“ se vztahovala otázka č. 9., která se ptala respondentů, koho by v případě potřeby požádali o pomoc. Podle Cimrmanové (2014) pokud se osoba ohrožená domácím násilím rozhodne situaci řešit, nejčastěji hledá pomoc na policii nebo u lékaře. I dotázaní respondenti volili nejčastěji možnost, že by se obrátili na policii a to 36%, v 16% by se dotázaní obrátili na přítele/kyni, 9% respondentů by využilo anonymní telefonickou linku, 8% respondentů zaškrtnulo možnost: někoho jiného (nejčastěji uváděli rodiče, matku, sourozence). Pouze 4% dotázaných by se obrátilo na občanskou poradnu a sociálního pracovníka/nici a nejméně častá pak byla odpověď, že by se obrátili na lékaře. Přitom právě lékař může být prvním odborníkem, který přichází do kontaktu s týraným nebo zanedbávaným člověkem, a to jak v případě fyzické tak i psychické formy násilí. Na druhou stranu, byť je tato skutečnost všeobecně známa a odráží se v nejrůznějších doporučeních a manuálech, sami lékaři nemusí tuto významnost pociťovat a mohou se jí v některých případech dokonce bránit (Cimrmanová, 2014). Domnívám se, že svou roli zde sehrává i fakt, že na malém městě či na vesnici, kde se lidé znají navzájem, se oběť jen těžko bude svěřovat lékaři, který stejně tak dobře zná i násilníka nebo se s ním dokonce přátelí. Podobně to může být i v případě občanské poradny, sociálního pracovníka atd..

V otázce č. 11 jsem zjišťovala, zda respondenti znají nějaké instituce, zabývající se pomocí obětem domácího násilí. Kladně odpovědělo pouze 36% dotázaných, převážně s vysokoškolským vzděláním, ve věkovém rozmezí 26 – 50 let, žijících ve městě a pohlaví ženského. Je tedy alarmující, že převážná většina dotázaných žádnou instituci tohoto typu nezná.

Naopak významným zjištěním u následující otázky č. 12 je, že v 11 případech byla u odpovědi připsána poznámka, svědčící o osobní zkušenosti respondentů s domácím násilím (např. že v uvedené instituci oběti hodně pomohli nebo naopak vůbec nepomohli, že trvalo několik let, než se oběť rozhodla vyhledat pomoc nebo že vůbec

nevěděla na koho se obrátit a v jednom případě se dokonce jedna žena svěřila, že sice má kontakt na intervenční centrum, ale chybí jí odvaha a hlavně má strach...). Jelikož byl dotazník anonymní, nevěděla jsem o koho jde a tudíž jsem nemohla žádným způsobem pomoci. Při této příležitosti mě napadlo, že by při příštích podobných dotazníkových šetření nebylo na škodu, dát respondentům po odevzdání vyplněných dotazníků letáčky nebo brožury s informacemi o domácím násilí a kontakty na případnou pomoc. Je mi jasné, že jich většina skončí v odpadkovém koši, ale co když právě tato malá pozornost pomůže oběti udělat první krok k vyhledání pomoci a životu bez násilí?

V otázce č. 13 jsem se ptala respondentů, zda znají institut vykázání, jenž je zásadním preventivním opatřením, které má zamezit dalšímu násilí a umožnit ohrožené osobě zmobilizovat síly a situaci dále řešit (Střílková, Frišták, 2009). Záměrně jsem v dotazníku nepoužila název: institut vykázání násilné osoby ze společného obydlí, abych respondenty nenavedla na správnou odpověď. Kladnou odpověď uvedlo jen 24% respondentů, převážně s vysokoškolským vzděláním. Institut vykázání je podle mého názoru velmi přínosným nástrojem v pomoci ohroženým osobám, nicméně velkým otazníkem zůstává osoba násilná. Ta je sice vykázána na 10 dní (případně déle) ze společného obydlí, ale tím to bohužel končí. Vykázaná osoba nemá povinnost někoho kontaktovat a nikdo nekontaktuje ji. Není nucena ani nijak motivována změnit své chování a tak může docházet k opakovaným násilným činům a následným vykázáním (viz. Příběh Adély, příloha č. 1). Možná by stálo za zvážení odbornou veřejností, zda za neustále se opakující vykázání neuložit sankci, například ve formě povinnosti zúčastnit se programu pro osoby s násilným chováním. Bohužel, jak jsem mohla zjistit z dostupných zdrojů, organizací, nabízejících tyto programy je poskrovnu.

Další v pořadí byla otázka č. 14, která zjišťovala, zda respondenti vědí, čím se zabývají intervenční centra, která poskytují přechodnou odbornou pomoc a nehmotnou podporu v konkrétních případech domácího násilí a zároveň koordinují interdisciplinární spolupráci mezi dalšími navazujícími službami na úrovni kraje a v případech vykázání spolupracují s Policií České republiky (Bílý kruh bezpečí, 2009 a). Jen 20% dotázaných odpovědělo kladně, zbývajících 80% dotázaných nevědělo. Nízkou

informovanost, která vyplynula z odpovědí na otázky č. 13 a č. 14 jsem předpokládala. Ani já bych nevěděla, co je to institut vykazání a intervenční centrum, pokud bych se nesečkala s domácím násilím osobně a nestudovala sociálně zdravotní fakultu. V průběhu dotazníkového šetření se mě hned několik respondentů ptalo, co to je intervenční centrum a komu konkrétně poskytuje pomoc. Zaskočilo mě to, ale na druhou stranu jsem byla ráda, že lidé mají zájem něco se dozvědět a není jim to lhostejné.

V poslední otázce měli respondenti ohodnotit informovanost veřejnosti o možnostech pomoci obětem domácího násilí. Neutrální odpověď „neumím posoudit“ zvolilo 34% respondentů, že je veřejnost dostatečně informována si myslí jen 20% dotázaných a většina 46% respondentů si myslí, že veřejnost není dostatečně informována.

Z výzkumného šetření tedy plyne, že veřejnost na Vltavotýnsku není dostatečně informována o možnostech pomoci obětem domácího násilí, a proto byla hypotéza č. 2 „Veřejnost není o možnostech pomoci obětem domácího násilí informována“ potvrzena.

6 Závěr

Domácí násilí má hluboké dopady nejen na životy obětí a jejich okolí, ale i na život celé společnosti. Netýká se jen žen, ale i mužů a stále častěji se objevují případy domácího násilí páchaného na dětech a seniorech.

Mé osobní zkušenosti s domácím násilím, naštěstí ne jako oběti, ale jako osoby poskytující pomoc, mě ovlivnily natolik, že jsem se rozhodla zvolit si za téma bakalářské práce právě tuto problematiku. Cílem práce bylo zjistit názory a postoje veřejnosti na domácí násilí na Vltavotýnsku a zmapovat, jaká je informovanost zdejších obyvatel o možnostech pomoci obětem domácího násilí, zda lidé vědí na koho se obrátit s žádostí o pomoc, když oni sami se stanou obětí domácího násilí nebo jsou o tuto pomoc požádáni. Sama jsem se setkala s případy, kdy právě neinformovanost značně zkomplikovala a prodloužila cestu oběti z násilného vztahu.

Prostřednictvím kvantitativního výzkumu, pomocí dotazníkového šetření jsem ověřovala stanovené hypotézy. Výzkumný vzorek tvořilo 400 respondentů z Vltavotýnska, kterým jsem rozdala dotazníky, abych zjistila jejich postoje a názory na domácí násilí. Celkem se výzkumu zúčastnilo 337 osob, a po vyřazení 6 dotazníků pro jejich neúplnost jsem pracovala s 331 dotazníky. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že výzkumu se zúčastnilo 197 žen a 134 mužů, převážně žijících ve městě. Největší zastoupení mají respondenti se středoškolským vzděláním s maturitou, ve věkovém rozmezí 26 – 50 let.

První hypotéza „Veřejnost vnímá domácí násilí jako soukromou záležitost, do které nelze zasahovat.“ nebyla potvrzena, protože jak ukázalo dotazníkové šetření, veřejnost na Vltavotýnsku je poměrně dobře informována o tom, co je to domácí násilí a jen malé procento vnímá domácí násilí jako soukromou záležitost, do které nelze nebo není vhodné zasahovat.

Druhá hypotéza č. 2 „Veřejnost není o možnostech pomoci obětem domácího násilí informována“, byla potvrzena. Z výzkumného šetření tedy plyne, že veřejnost na Vltavotýnsku není dostatečně informována o možnostech pomoci obětem domácího násilí.

Celkově výzkumné šetření ukázalo, že veřejnost na Vltavotýnsku je poměrně dobře informována o tom, co je to domácí násilí a i názory na tuto problematiku mohou hodnotit kladně, avšak informovanost o možnostech pomoci obětem domácího násilí je nízká. Velkou roli zde může sehrávat především přístup k informacím a jejich dostupnost, kdy se v některých případech ukázalo, že na dosažené znalosti a názory na danou problematiku má vliv respondentův věk, bydliště, vzdělání a pohlaví.

Myslím si, že je zapotřebí zvýšit informovanost veřejnosti a to nejen té odborné, ale především laické, zejména v menších městech a na vesnicích, například prostřednictvím různých besed, dobročinných akcí, školení apod., s vhodně zvolenou propagací. Tomu můžou napomoci i výsledky mé práce a mnou získaná výzkumná data mohou posloužit k osvětové činnosti institucím, které poskytují pomoc obětem domácího násilí.

7 Seznam použitých zdrojů

ACORUS. 2011. *Acorus* [online]. © 2011 [cit. 2015-01-26]. Dostupné z:
<http://www.acorus.cz/>

ASOCIACE VZDĚLAVATELŮ V SOCIÁLNÍ PRÁCI. 2006. *Sociální práce/sociální praca: Téma: Domácí násilí*. Brno, roč. 2006, č. 2. ISSN 1213-6204. Dostupné z:
<http://www.socialniprace.cz/soubory/2006-2-090221133657.pdf>

BEDNÁŘOVÁ, Zdena. 2009. *Domácí násilí: zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám*. Praha: Acorus, 92 s. ISBN 978-802-5454-220.

BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ. 2009 a. *Bílý kruh bezpečí* [online]. © 2009 [cit. 2015-01-26]. Dostupné z: <http://www.bkb.cz/>

BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ. 2009 b. Aktuální změny od ledna 2014 v rozhodování o vykázání násilných osob. *Bílý kruh bezpečí* [online]. © 2009 [cit. 2015-01-26]. Dostupné z: <http://www.bkb.cz/aktuality/n390-aktualni-zmeny-od-ledna-2014-v-rozhodovani-o-vykazani-nasilnych-osob/>

BURIÁNEK, Jiří a kol.. 2006. *Domácí násilí - násilí na mužích a seniorech*. Praha: Triton, 108 s. ISBN 80-725-4914-6.

BUSKOTTE, Andrea. 2008. *Z pekla ven: žena v domácím násilí*. Překlad Monika Burger. Brno: Computer Press, 176 s. ISBN 978-802-5117-866.

CIMRMANNOVÁ, Tereza. 2013. *Krise a význam pomáhajících prvního kontaktu: aplikace v kontextu rodinného násilí*. Praha: Karolinum, 197 s. ISBN 978-802-4622-057.

CONWAY, Helen L. 2007. *Domácí násilí: příručka pro současné i potenciální oběti se zákonem č. 135/2006 Sb. platným od 1. ledna 2007*. 1. Překlad Jana Mandelíková. Praha: Albatros, 158 s. Albatros Plus. ISBN 978-800-0015-507.

ČESKO. 2006 a. Zákon č. 108 ze dne 14. března 2006 o sociálních službách ve znění zákona č. 401/2012 Sb.

ČESKO. 2006 b. Zákon č. 135 ze dne 14. března 2006, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím ve znění zákona 41/2009 Sb.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila a Petra VITOUŠOVÁ. 2007. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada, 191 s. ISBN 978-802-4720-142.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. 2008. *Moderní psychologie pro právníky: [domácí násilí, stalking, predikce násilí]*. Praha: Grada, 150 s. Psyché (Grada). ISBN 978-802-4722-078.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. 2014. *Viktimologie pro forenzní praxi*. Praha: Portál, 158 s. ISBN 978-802-6205-821.

FARNÍ CHARITA. 2015. Občanská poradna. *Farní charita Týn nad Vltavou* [online]. © 2015 [cit. 2015-01-27]. Dostupné z: <http://tyn.charita.cz/obcanska-poradna/>

HARNE, Lynne a Jill RADFORD. 2008. *Tackling domestic violence: theories, policies and practice*. New York: Open University Press, xii, 199 p. ISBN 978-0335212484.

HAVLÍKOVÁ, Magdalena. 2012. Z domácího násilí si trvalé následky odnese 15 tisíc Češek ročně. In: *Ona Dnes.cz* [online]. Praha: Mafra, 2012 [cit. 2014-06-13]. Dostupné

z:http://ona.idnes.cz/sona-hradecka-profem-domaci-nasili-d5f-/spolecnost.aspx?c=A120731_114628_spolecnost_jup

HEARN, Jeff. 2014. Proč je domácí násilí klíčovým tématem pro sociologii a sociální teorii: napětí, paradoxy a důsledky. *Gender, rovné příležitosti, výzkum*. Praha: Sociologický ústav Akademie věd České republiky, roč. 15, č. 1, s. 16-28. ISSN 1213-0028.

HEBÁK, Petr. 2005. *Vícerozměrné statistické metody*. Praha: Informatorium, s. 155. ISBN 80-733-3039-3.

HRUŠKOVÁ, Martina, Lucie KOZLOVÁ a Hana FRANCOVÁ. 2013. Stereotypy percepce veřejnosti vůči obětem domácího násilí. *Prevence úrazů, otrav a násilí*. České Budějovice, roč. 2013, č. 1, s. 7-14. ISSN 1801-0261.

IDT BRNO. 2009 – 2014. Domácí násilí v českém právu. *Interdisciplinární tým města Brna pro oblast domácího násilí: Když se doma necítíte bezpečně aneb domácí násilí* [online]. © 2009-2014 [cit. 2014-09-25]. Dostupné z: <http://www.idtbrno.cz/domaci-nasili-vceskem-pravu>

KOORDONA. 2007 – 2014. *Koordona* [online]. © 2007 - 2014 [cit. 2014-09-26].

Dostupné z: <http://www.koordona.cz/>

KUDĚLKOVÁ, Lenka. 2012. *Domácí násilí a jeho prevence*. Praha, Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/117898/?lang=cs>. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta.

LEVOVÁ, Jana et al. 2010. *Metodika pro práci s cizinci žijícími v České republice, kteří jsou ohroženi domácím násilím*. Brno: Spondea při ČČK Brno, 167 s. ISBN 978-802-5484-999.

PROFEM. 2007 – 2015. *ProFem* [online]. © 2007 - 2014 [cit. 2015-01-26]. Dostupné z: <http://www.profem.cz/o-profem.aspx>

REICHEL, Jiří. 2009. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 184 s. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-3006-6.

ROSA. 2014 a. Více žen hledá pomoc. *ROSA* [online]. 9.10.2014 [cit. 2014-10-25]. Dostupné z: <http://rosa-os.cz/rosa-otevrela-nove-centrum-2/>

ROSA. 2014 b. *ROSA* [online]. © 2014 [cit. 2015-01-26]. Dostupné z: <http://rosa-os.cz/>

ROSA. 2014 c. Legislativa v ČR. *ROSA* [online]. © 2014 ROSA. [cit. 2014-09-27]. Dostupné z: <http://rosa-os.cz/informace-pro-zeny/legislativa-v-cr/>

ŘEZANKOVÁ, Hana. 2007. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. Praha: Professional Publishing, 212 s. ISBN 978-80-86946-49-8.

SEDLÁKOVÁ, Renáta. 2014. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 539 s. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9.

SKP CENTRUM. 2011. Rodina a děti: Prevence domácího násilí. *SKP centrum o.p.s.* [online]. © 2011 [cit. 2015-09-25]. Dostupné z: <http://www.skp-centrum.cz/rodina-a-deti/intervencni-centrum/podpora-prevence-domaciho-nasili/>

SPONDEA. 2000 – 2012. *Spondea* [online]. © 2000 - 2012 [cit. 2014-09-26]. Dostupné z: <http://www.spondea.cz/>

STRÍLKOVÁ, Patricie a Marek FRYŠTÁK. 2009. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing, 91 s. Právo (Key Publishing). ISBN 978-807-4180-200.

ŠEVČÍK, Drahomír a Naděžda ŠPATENKOVÁ. 2011. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 186 s. ISBN 978-807-3676-902.

ŠPATENKOVÁ, Naděžda. 2011. *Krizová intervence pro praxi*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 195 s. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-2624-3.

VÁGNEROVÁ, Marie. 2008. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 4., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 870 s. ISBN 978-80-7367-414-4.

VÁLOVÁ, Irena. 2014. Stát vyhláší boj domácímu a pohlavně podmíněnému násilí. In: *Česká justice* [online]. 27.12.2014 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/2014/12/stat-vyhlasuje-boj-domacimu-a-pohlavne-podminenemu-nasili/>

VANÍČKOVÁ, Eva. 2009. *Interpersonální násilí na dětech*. Praha: Úřad vlády ČR, 37 s. ISBN 978-807-4400-018.

VARGOVÁ, Branislava, Dana POKORNÁ a Marie TOUFAROVÁ. 2008. *Partnerské násilí*. Praha: Linde, 159 s. ISBN 978-808-6131-764.

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. 2014. Domácí násilí. *Veřejný ochránce práv: Ombudsman* [online]. © 2014 [cit. 2014-09-26]. Dostupné z: <http://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/chcete-si-stezovat/zivotni-situace-problemy-a-jejich-reseni/domaci-nasili/>

VITOUŠOVÁ, Petra a Vladimír VEDRA. 2011. *Domácí násilí: Informace a praktické rady pro ohrožené osoby*. 4. upravené vydání. Pardubice: MJF, ISBN 978-80-86284-82-8.

VOŇKOVÁ, Jiřina a Ivana SPOUSTOVÁ. 2008. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. 2 přeprac. vyd. Praha: ProFem, 244 s. ISBN 978-809-0362-673.

VOŇKOVÁ, Jiřina. 2007. *Metodický rámec práce intervenčních center a podpora jejich vzniku*. V Praze: Bílý kruh bezpečí, 87 s. ISBN 978-80-239-9448-3. 40.

VOŇKOVÁ, Jiřina. 2012. *Vaše právo!: první právní pomoc ženám, obětem domácího násilí*. 7., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: proFem, 94 s. ISBN 978-80-904564-0-2. 42.

8 Klíčová slova

Domácí násilí

Ohrožená osoba

Násilná osoba

Institut vykázání

Intervenční centrum

Názory a postoje veřejnosti

9 Přílohy

Příloha č. 1 - Příběh Adély

Příloha č. 2 – Příběh Evy

Příloha č. 3 – Příběh Stely

Příloha č. 4 – Dotazník

Příloha č. 5 - Výsledky statistické analýzy dat

Příběh Adély

S bývalým partnerem jsem žila 12 let. Na začátku vztahu bylo vše v relativním klidu. Kvůli novému vztahu jsem se rozvedla, ale přítel tak neučinil a možná proto docházelo k častým výměnám názorů, v té době ještě bez známek domácího násilí. V průběhu let se ale hádky začaly stupňovat, docházelo k oboustranným, nejen slovním výpadům. Po jednom takovém bouřlivém incidentu jsem sbalila příteli věci, jako už několikrát před tím a oznámila mu, že je konec. Nejdříve tomu přítel nevěřil, sliboval, že se změní, že se konečně rozvede atd. Stála jsem si za svým a tak partner přitvrdil. Začal vyhrožovat, že pokud s ním nezůstanu, něco si udělá nebo že se může stát něco mně. Pod nátlakem slz a výhrůžek jsem opět podlehla a přítele vzala na milost. V té době jsem věřila, že se všechno změní. Partner se konečně rozvedl, vzal mě na dovolenou k moři a tak nic nebránilo tomu, aby se ke mně nastěhoval a přihlásil se k trvalému pobytu.

A tady někde se asi začalo rodit domácí násilí. Nenápadně a plíživě. Hádky byly častější, přítel mě kontroloval na každém kroku, téměř jsem se přestala stýkat s okolím, ztrácela jsem již tak nízké sebevědomí, protože mě přítel neustále ujišťoval, že to já jsem strůjcem všech problémů a konfliktů a na můj názor se nikdo neptá. Během této doby jsem několikrát volala při hádkách na policii, aby přítele uklidnili. Po návštěvě policie se přítel uklidnil a nějaký čas to jakžtakž fungovalo.

V jednom takovém „líbáňkovém“ období jsme si s přítelem pořídili miminko. Věřila jsem, že dítě partnera změní, že začne být zodpovědný. Ale bohužel se stal pravý opak. Přítel již delší dobu nepracoval a ani si práci nehledal. Lhal, že jezdí do práce, ale firma neplatí. Jednou za čas sehnal větší obnos peněz, abych si myslela, že opravdu pracuje a jen má smůlu na zaměstnavatele, nepřiměřeně pil alkohol, sebrali mu papíry za řízení v opilosti, neplatil na děti z předchozího vztahu, to vše jsem za něj platila já, musela jsem si půjčovat od rodičů.

Ke zlomu došlo na Vánoce, když bylo dceři 1,5 roku. Situace už nebyla únosná a tak jsem se rozhodla, že takhle to dál nejde a že musím začít svojí situaci nějak řešit. Již v létě jsem zažádala o svěření dítěte do své péče, abych donutila partnera platit alespoň na dceru, párkrát mi nějaké peníze dal, ale to bylo vše. V té době jsem byla na mateřské

dovolené a celou domácnost táhla sama. Byt byl našťestí můj, ale přítel byl u mě přihlášen k trvalému pobytu. Chtěla jsem se s ním rozejít, ale nevěděla jsem, jak to udělat, na koho se obrátit o radu, o pomoc? Svěřila jsem se kamarádce a ta mi dala kontakt na občanskou poradnu, která poskytovala poradenství bezplatně.

A začal neuvěřitelný čtyřměsíční kolotoč – poradna – sociálka – policie – poradna - soud... Každý mi radil něco jiného. V poradně mi radili, že mám vyměnit klíče od bytu, na policii, že to udělat nemůžu, když tam má přítel trvalé bydliště, na sociálce mě vyslechli, udělali zápis... Situace doma se několikrát vyostřila, volala jsem na policii, že mám strach o děti, policie přijela, mě i přítele odvezli k výslechu, situaci vyhodnotili pouze jako partnerskou hádku, přítel byl doma dříve než já, kde zůstal můj starší syn s dvouletou dcerou, kteří se ho velmi báli. Bylo to opravdu těžké období, přítel se nechtěl vystěhovat, míchal mi do jídla prášky, až jsem několikrát ztratila vědomí, naboural se mi do emailu, vyhrožoval mně i dětem, mým rodičům. Nebýt kamarádky a rodičů, kteří mi pomáhali a byli oporou, asi bych to dávno vzdala.

Až při posledním vyostřeném konfliktu, kdy přítel rozrazil dveře od pokoje, ve kterém jsem spala s dětmi, přivolaná policie vyhodnotila situaci jako vážnou a vykázala násilníka ze společného obydlí. Do 48 hodin mě kontaktovali z intervenčního centra, pomohli mi sepsat návrh na vydání předběžného opatření, poradili, co můžu a mám udělat, podpořili a ujistili mě, že v tom nejsem sama a hlavně mi věřili a nebagatelizovali mojí situaci. Během dvou měsíců od návštěvy intervenčního centra byl přítel konečně odstěhovaný.

V současné době má bývalý přítel omezené styky s dcerou, jelikož dál nepřiměřeně pije, v žádné práci dlouho nevydrží a svou nynější manželku fyzicky i psychicky napadá a již několikrát byl vykázán ze společného obydlí. Já se snažím po letech žít normálním životem, bez strachu a sebeobviňování, pomalu nacházím své ztracené sebevědomí, ale poučená minulostí zůstávám ve střehu pro případný nový vztah. Jedno vím dnes jistě, už nikdy se sebou nenechám manipulovat, to raději zůstanu sama.

Příloha č. 2

Příběh Evy

První velké procitnutí jsem zažila, když jsem odjela do Prahy za jedním kamarádem - psychiatrem s tím, že jsem úplně nemožná partnerka, matka a opovržený hodný člověk. Že se zříkám syna a že potřebuji zavřít do blázince. Vážila jsem 45kg, téměř jsem nejedla a třásla jsem se od rána do večera. Bylo to po 12 ti letech soužití s mým partnerem. Kamarád mě vzal do restaurace, kde jsem si nebyla schopná vybrat jídlo a přijmout vůbec jeho pozvání. Po pár větách mi řekl, že vykazuji syndromy týrané ženy a že partner je lempl a využívá celé své okolí. Byla jsem rozčilená a stále mu opakovala, že já jsem ta špatná. Při cestě domů jsem hodně přemýšlela a nějak jsem začala procítat. Bylo to, jako když se probouzíte ze zlého snu a nechápete, co ten váš mozek vymyslí.

Čekal na mě, jako vždy u počítače a mezi dveřmi se mě opovržlivě zeptal: „Tak, jakou máš diagnózu?“ Něco se ve mně vzepřelo a řekla jsem: „Já žádnou, ale ty jsi tyran a psychopat a měl by ses léčit, jestli to vůbec jde.“ Třásla jsem se strachy, co bude, ale ten den nebylo nic. Sebral se, a jako každý den, šel do hospody.

Na vesnici jsme se přestěhovali se čtyřměsíčním synem, který se narodil se středně těžkou vývojovou vadou. Cvičila jsem s ním Vojtovu metodu 5x denně, jezdila po nemocnicích a pracovala v dílně dlouho do noci, abych na to vydělala. Stavěli jsme dílnu a bydleli v rujně po babičce, kde nebyla voda, záchod a topilo se starou pecí. On nemohl sehnat práci nebo ji spíš moc nesháněl a nakonec začal jezdit na týden do Prahy, kde pracoval u své matky v kanceláři. Domů jezdil pouze na víkendy a ty trávil s kamarády v hospodě.

Celý náš dosavadní vztah jsem žila v přesvědčení, že vše, co dělá je pro mé dobro. Omezoval mě v jídle, protože jsem prý byla tlustá (50 kg), prohledával mi kapsy, a když našel obal od čokolády, tak nastal výslech typu: „proč to děláš?“ Byla jsem nedostatečná, konfliktní, nikdo mě neměl rád, protože jsem se nesnesla s lidmi, nic jsem neuměla, byla jsem pořád unavená a hlavně jsem nesplňovala jeho představy o partnerském sexu. Od středy jsem se bála pátku, kdy přijede a hned při vstupu na mě bude křičet, že nedělám věci, které po mě požaduje a že už to bude muset řešit. Sexuální

oblast byla jedním z hlavních předmětů jeho týrání. Požadoval po mě věci, které byly pro mě nepřijatelné a velmi ponižující. V té době již vydělával, ale já neměla na nic, neměla jsem na pleny, jídlo, ani na autobus, abych mohla odjet do města. A když nepomohlo vydírání typu, že bych alespoň tohle pro něj mohla udělat, tak mi zkrouhнул peníze na domácnost ještě víc a posílal směšné částky na účet s poznámkou – „daň z práva na život“. Sexuální oblast je už jediné o čem nemohu mluvit a myslím, že bude ještě hodně dlouho trvat, než ji otevřu, jestli se to vůbec někdy stane. I po terapiích, kterými jsem prošla, je to poprvé, co ji povrchním způsobem uvádím.

Několikrát jsem se pokusila naznačit, že už takhle dál žít nemohu a že bychom se měli rozejít. Nevěděla jsem ale jak to udělat, stále mi bylo vsugerovááno, že bez něj nepřežiju. Přidal k tomu vydírání, že mě připraví o syna. Věřila jsem, že to udělá, že má nějaké páky na to, aby mi ho odebrali a svěřili mu ho do péče a to i přes to, že jsem se o syna starala výhradně já.

Když byly synovi dva roky, prožili jsme velké tragedie a oba se sesypali. Já už nemohla a začala jsem navštěvovat psychiatra. Léčila jsem se na syndrom posttraumatického šoku. Byla jsem v hrozném stavu, nemohla jsem přežít den, a když přišla noc, bylo to ještě horší. Chtěla jsem zemřít, jen jsem nevěděla jak. Byly Vánoce a já od něj dostala nelegální revolver. Byl tu můj syn, který mě držel při životě a který mě svými úsměvy dostával pomalu opět na nohy. Byla jsem k smrti unavená a nemohla ani zvednout papír ze země. Dávala jsem si pravidelně týdenní očistu bez jídla, protože jsem měla stále pocit, že jsem tlustá. Až jsem přestala jíst na 30 dní a byla přesvědčena, že budu řešit hlad a ne svůj život. Byla jsem chodící troska.

Partner se svým posttraumatem nic nedělal. Jen ho více a více zapíjel. Lahev rumu nebyl žádný problém. Kouřil marihuanu, opět přestal pracovat - tedy odjížděl do Prahy stále, ale výdělky měl minimální. A ty končily v hospodě a v drogách. Doma jen seděl u počítače a hrál hry. Jezdil autem jako blázen a my byli víc v příkopech než na silnici. Zázrakem jsme bouračky přežili. Každý den byl o strachu, co se stane, kdy přijde exekutor, kdy bude další bouračka, kdy nás už konečně zabije. Do toho začal hrát kostky. Někdy vyhrál a s velkou slávou si šel koupit třeba helmu na snowboard nebo foťák. Jednou v noci, kdy už jsem byla opět úplně zoufalá a ustrašená, že se mu něco

stalo, jsem ho našla na zahrádce před hospodou, jak opět hraje. Byl nadšený, že jsem přišla, neměl už peníze a tak předhodil do placu mě. Byla jsem bez sebe a bylo mi hrozně. Prohrál. Doma jsem ztropila hroznou scénu, kde se mi on střídavě vysmíval, že jsem úplný blázen a vyhrožoval, že mi syna vezme. Měla jsem zatmění a dodnes nevím, co se stalo. Údajně jsem ho zmlátila, nevím, ale já se probudila z bezvědomí v kuchyni na zemi, samá modřina a on spokojeně spal v posteli. Poté začalo vyhrožování, že on je týraný muž, že už se mnou nežije a že si najde nějakou mladší, hodnou ženu a bude s ní mít děti. Nežil se mnou, ale stále u mě bydlel, jedl, bral si moje peníze a propíjel je a stále po mně vyžadoval sex.

Tohle trvalo rok a třičtvrtě. I přes jeho zákazy jsem si našla práci v rodině, rekvalifikovala jsem se a začala zjišťovat, že nejsem tak špatná, že jsem schopná, že mě mají lidé rádi, že mi důvěřují a že jsem pro ně důležitá. Sebrala jsem sílu a po této době jsem se znovu zeptala, jestli se mnou žije nebo ne. Řekl, že ne. Věděla jsem o jeho vztahu s mou kamarádkou. V zoufalství jsem sebrala telefon a našla si kluka, byl to vztah vytržený z reality. Partner mi vlezl do telefonu a odhalil nás. Sesypal se. Bylo to snad ještě horší, brečel, omlouval se, prosil mě, abych ho neopouštěla, zahrnoval mě dárky a milostnými dopisy. Bylo to odporné a neúnosné. Vyhrožoval sebevraždou. Svěřil se rodičům a ti mě začali také atakovat různými prosbami, sliby a rozčilením. Byla to opět klec. Navštívila jsem centrum pro rodinu, kde mi kladli na srdce, ať ho v žádném případě neberu zpátky, ať na něj podám trestní oznámení, že to bude ještě horší a že s jeho přístupem k léčbě se mohou vyvinout různé psychózy nebo schizofrenie. Nevím, jestli je to možné. Nicméně jsem se nechala opět přemluvit a to hlavně ze strachu o něj a dala mu šanci. Psychiatr, psycholog, zákaz alkoholu. Hra na vzorného partnera trvala 4 měsíce.

Lhala jsem hodně let celému okolí, že se máme dobře, že partner je ideální, hodný, že jsme šťastní. Lhala jsem synovi, že tatínek má hodně práce a on zatím pil v hospodě. A lhala jsem především sobě. Brzy po tomto odhalení měla moje maminka těžkou mrtvici, kterou zázrakem přežila. Chtěla jsem se opět věnovat rozchodu, ale sílu jsem potřebovala na víkendové cesty do nemocnice a rehabilitačního centra. Znovu jsem se zhroutila a byla na práškách. Po třičtvrtě roce usilovné snahy a péče, kdy maminka

začala znovu chodit, v den, kdy měla jít domů, zemřela na selhání organismu. Ten den jsem si pomyslela, že se už konečně mohu s partnerem rozejít, a že pro to udělám vše.

Našla jsem si novou práci, která mi dodávala hodně síly. Měla jsem hrozný strach a věděla, že to bude těžké, ale lidé kolem mě mi dodávali odvalu. V té době jsem začala také slýchat od okolí, že partner je takový a jak to mohu trpět a chudák syn a podobně. Mé lži a mé omluvy o něm mi už nikdo nevěřil a spíš začali poukazovat na mou hloupost. Spřátelila jsem se se sousedkou, kterou jsem znala 9 let, bydlely jsme naproti sobě, pracovaly ve stejném sdružení, ale něco nás od sebe odpuzovalo. V téhle chvíli jsme zjistily, že to jsou partneři. Žila podobný vztah, ale ne tak drsný a byla rozhodnutá k rozchodu. Měla více informací a známých, tak mě napovídala, jakou cestou mám jít.

Odvezla jsem syna na prázdniny, se strachem ukončila vztah a odjela na týden na chatu, kde mě partner nemohl najít. Opět opilecké telefonáty, výhrůžky, sliby, vydírání. Vydržela jsem. Po návratu jsem ho našla opilého doma na podlaze. Měla jsem všeho dost, a když přišel k sobě, dala jsem si podmínky k vystěhování. Při balení věcí jsem začala nacházet úvěry, pokuty, soudní obsílky a následné exekuce. Byla jsem zoufalá a nevěděla, co se kde ještě objeví a co vše napáchal. Doma byla scéna za scénou bez ohledu na syna, opilecké výlevy a facky. Několikrát jsem mu sbalené věci vyhodila před dveře a zamkla nás. Kopal do dveří, až jsem ho pustila. Strach, hrůza, opilství, další bouračka, noční opilecké telefonáty s různými ženami. Jeden večer jsem skončila s panickou atakou na kapačkách v nemocnici a on nechal otevřený dům, plačícího syna doma a pil 2 km od domova. Přivezl mě přítel, protože mi nedali zpáteční sanitku. Partner v noci vešel vždy do dětského pokoje, kde jsem spala se synem, rozsvítil a opilý se nad námi pohupoval. Bylo to hrůzné a já nevěděla, jestli nás chce zabít nebo dojmout. Měla jsem zaměstnání a 3 přivýdělky. On nepracoval. Bral mi kartu a vybíral peníze.

Pak se konečně odstěhoval. Byla jsem šťastná - jeden den. Chodil opilý za synem, balil si věci a při odchodu mi vyhrožoval. Můj kamarád i přes to, že počítal s tím, že se na něj rozzlobím, šel a nahlásil ho policii. To byl první krok k institucím, které to mají řešit. Přijela policie a já řekla, že to zvládnou. Volala mi policistka, která se mnou měla pohnout a donutit mě k výpovědi. Říkala jsem, že to zvládnou, že ho to přejde. Nepřešlo.

Kamarádka mi řekla, že bych měla zajít do intervenčního centra (IC), tam že mi pomohou s žádostí o svěřeni syna do péče. Já jí na to skočila a konečně jsem se dostala tam, kam jsem patřila už dávno. Sypala jsem ze sebe vše co se dělo a děje. Nabídli mi pomoc a podporu u soudu. Poradili kroky, jak dál pokračovat. Na OSPOD jsem šla až poté, kde mi nabídli, že bych měla zajít do IC. Následovaly rozhovory se synem, z čehož jsem vyšla špatně já, neboť syn nechápal, o co jde. Říkal, že tatínek stále pracuje a nemá čas a se mnou nemluvil. Sociální pracovnice si to pochopila po svém a bez dalšího šetření na mě k soudu napsala hodně zraňující posudek. Naštěstí mě doprovázela pracovnice z IC, což si myslím, že je hodně dobré.

Stále dokola následovalo vyhrožování, pronásledování, vydírání, policie. Na policii se pro mě snažili udělat maximum, pozastavili partnerovi zbraně, posílali k mému domu hlídky, nabídli mi pomoc ve dne v noci. Trestní oznámení jsem nepodala. Cítila jsem se zodpovědná za jeho chování a nechtěla jsem, aby měl syn otce ve vězení. Zavírala jsem se doma a bála se vyjít i na zahradu. Stále jsem u sebe měla někoho, aby mi zavolal pomoc. Nedala jsem si, ale říct. Čekala jsem na zázrak, že vše skončí. V práci jsem se klepala, neudržela jsem myšlenku, dělala jsem, co jsem mohla, chodila na psychiatrii do IC, ale můj stav se zhoršoval. Jedna z mých známých mi hodila do schránky leták Bílého kruhu bezpečí. Pročetla jsem ho a tím, jak byl napsaný, ve mě vzbudil obrovskou důvěru. Neváhala jsem a objednala se.

Začala neuvěřitelně rychlá pomoc. Diagnostikovali mě, jako dvojitou oběť a nabídli terapie. Právně jsem měla vše ošetřené. Do dvou dnů jsem měla sezení s neuvěřitelnou péčí. Brečela jsem a říkala, že už nemohu a že už ten svůj život nepřežiju. Byla jsem zruinovaná, zoufalá. Během 3 sezení, která byla do 14 dnů, jsem se postavila na nohy. Nevím, jak to terapeut udělal a dodnes to považuji za zázrak. Strašně jsem se chtěla uzdravit. Naslouchala jsem mu a měnila úhel pohledu na vše kolem sebe, narůstalo mé sebehodnocení, sebedůvěra. Naučil mě rozeznávat mé problémy od problémů druhých. Jsem nesmírně vděčná za tuto pomoc, a i když možná nespravedlivě, ji stavím na první místo.

Myslím, že každý člověk, který se stane obětí, je pečlivě vybrán a vytipován předem. Má povahové rysy, jako obětavost, věrnost. Je to velký snílek a touží po lásce až za

hrob. A když nepřichází, tak si ji snaží vybájit alespoň ve své mysli. Má narušené sebevědomí už z dětství a hlavně touží žít jinak než jeho rodiče. Dlouho si myslí, že se mu to povedlo a pak je velmi rozčarovaný, že procitne v Bílém kruhu bezpečí, jako oběť.

Všem, kdo chtějí pomoci zejména obětem psychického násilí, bych ráda vzkázala - pomáhejte, jak můžete, ale nečekejte vděk. Je to dlouhá cesta a každý člověk má tu svou hranici trpělivosti jinde. Každá oběť musí chtít, jinak vám bude lhát do očí, protože se strašně stydí za to, jak žije a je především přesvědčená, že si to, co se jí dostává, zaslouží.

Nemohu říct, že cítím ke svému bývalému partnerovi nenávist. Spíš lítost a částečně možná i vděk za to, co mě vše naučil. Jsem skutečně univerzální voják, jak mě tak s oblibou nazýval:-)

Můj vztah trval 20 let a má léčba z nejhoršího 5 měsíců.

Příloha č. 3

Příběh Stely

Že něco není v pořádku, jsem si uvědomovala ihned po svatbě a postupem času se to zhoršovalo a stupňovalo. Můj bývalý manžel měl ve mně hromosvod, když byl našťvaný, něco se mu nepovedlo, vybíjel si svůj vztek na mně. Neustále mě oslovoval hloupá krávo, řval na mě, rozbíjel nádoby, které kolem mě házel. Potom v klidu řekl, že jsem ho vyprovokovala a že neumím komunikovat. Musela jsem mu odevzdávat veškeré své peníze, dostávala jsem jen tolik, kolik on uznal za vhodné. Často na mě v noci svítil a znovu řval. Cokoliv se mu nelíbilo, vmetl mi do tváře.

Často jsem nevěděla, jestli vůbec ještě existuji jako člověk nebo jsem jen hloupá kráva.

Trvalo to 13 let, třináct let neustálého ponižování. Začala jsem mít velké psychické potíže, které vyústili v pokusu o sebevraždu. Už jsem nevěděla jak dál, neměla jsem

kam utéct. Moje rodina mi odmítla pomoc, nevěřila mi a naopak se manžela zastávala. Už jsem neměla sílu, nechtěla jsem umřít... jen jsem vůbec nevěděla, jak dál.

Potom, co jsem se probírala, jsem věděla, že se musí něco změnit, že jsem dostala novou šanci. Ale nebylo to vůbec lehké. Bývalý manžel využil mé situace a udělal vše pro to, aby mě prohlásil za blázna, za psychicky nemocnou, neschopnou se starat o naše dvě děti, které se mu podařilo získat výhradně do své péče. Byl vysokoškolský učitel a tak všichni, rodina, přátelé, na sociálce, věřili pouze jemu.

Když jsem se dostala z nejhoršího, uvědomila jsem si, že jsem taky jen člověk, který má právo žít normálně. Ještě to dost dlouho trvalo a stálo mě to hodně sil. Hledala jsem pomoc v intervenčním centru, o kterém jsem se dozvěděla na internetu. Tam ovšem moc nepomohli, neustále mi zdůrazňovali, že psychické násilí se špatně dokazuje, že paradoxně by bylo nejlepší, kdyby došlo k fyzickému napadení. Byli milí, vyslechli mě a doporučili se mi odstěhovat, ale nepomohli. Nakonec jsem si musela pomoci sama, ale hodně pomáhalo vyslechnutí od kamarádek, přátel, později psychická pomoc přítele.

Už je dobře, ještě mi zbyla porucha spánku, ale ta se snad také srovná.

Příloha č. 4

Dotazník

Dobrý den, jmenuji se Irena Vornayová a jsem studentkou Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Prosím Vás o vyplnění tohoto dotazníku, který je součástí mé bakalářské práce na téma Názory veřejnosti na domácí násilí. Dotazník je anonymní a veškerá získaná data budou použita pouze k účelům mého výzkumu.

Kritériem pro vyplnění dotazníku je dosažení věku 18 let.

Odpovědi, prosím, zakroužkujte nebo vepište.

Děkuji Vám za vyplnění

1. Pohlaví:

- a) žena
- b) muž

2. Věk:

.....

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) základní
- b) střední bez maturity/ vyučen
- c) střední s maturitou
- d) vyšší odborné
- d) vysokoškolské

4. Vaše bydliště:

- a) město
- b) obec

5. Dokážete si představit, co se skrývá pod pojmem domácí násilí?

- a) ano
- b) nevím jistě
- c) ne

6. Jaké formy domácího násilí se podle Vašeho názoru ve společnosti vyskytují?

- a) fyzické násilí (např. bití, kopání, tahání za vlasy atd.)
- b) sexuální násilí (např. znásilnění, napadení, incest atd.)

- c) psychické násilí (např. vyhrožování, omezování druhého, ponižování, urážení, výhrůžky atd.)
- d) sociální násilí (např. izolace, zákaz styku s rodinou a přáteli, zákaz chodit do zaměstnání atd.)
- e) ekonomické (neposkytování finančních prostředků na domácnost, kontrola účtů)
- f) všechny uvedené formy jsou možné

7. Nejblíže Vašemu názoru na domácí násilí je tvrzení:

- a) škoda rány, která padne vedle
- b) domácí násilí je soukromou záležitostí, do které by se neměl nikdo plést
- c) vyskytuje se jen v nižších společenských vrstvách a v sociálně slabých rodinách
- d) oběti domácího násilí často násilí vůči sobě sami vyprovokují
- e) k domácímu násilí dochází pod vlivem alkoholu
- f) ohroženým osobám se násilí líbí, jinak by násilníka dávno opustily
- g) domácí násilí je nezákonné
- h) nesouhlasím s žádným z uvedených tvrzení

8. Setkal/a jste se někdy Vy, osobně, s domácím násilím nebo někdo z okruhu Vašich blízkých zažil domácí násilí?

- a) ano
- b) ne
- c) nejsem si jistý/á, zda se jednalo o domácí násilí

9. Koho byste v případě potřeby požádali o pomoc?

- a) přítele/ kyni
- b) policii
- c) občanskou poradnu
- d) sociálního pracovníka/ nici
- e) lékaře
- f) anonymní telefonickou linku
- g) někoho jiného (uved'te)

10. Jste svědkem opakujícího se domácího násilí ve Vašem blízkém okolí (přátelé, sousedi atd.), jak se zachováte?

- a) nebudu se do toho plést, je to jejich soukromá věc
- b) rád/a bych pomohl/ a, ale nevím jak
- c) pokusím se kontaktovat oběť a nabídnout pomoc
- d) oznámím to na policii
- e) jinak
- (uved'te).....

11. Znáte nějaké instituce, které se zabývají pomocí obětem domácího násilí?

- a) ano
- b) ne

12. Pokud jste v předchozí otázce odpověděli ano, vyjmenujte jaké:

.....

13. Slyšeli jste někdy o institutu vykazání?

- a) nevím, nikdy jsem o tom neslyšel/a
- b) už jsem o tom slyšel/a, ale přesně nevím
- c) ano, vím (stručně vysvětlete)

.....

14. Víte, čím se zabývají intervenční centra?

- a) ano
- b) ne

Pokud jste odpověděli ano, vyplňte následující otázku, v opačném případě pokračujte otázkou č. 16.

15. Mohou intervenční centra nějak pomoci obětem domácího násilí?

- a) ano, je to jejich náplní práce
- b) ano, ale není to jejich náplní práce
- c) ne

16. Jak hodnotíte informovanost veřejnosti o problematice domácího násilí?

- a) velmi dobrá
- b) dobrá
- c) neumím posoudit
- d) špatná
- e) velmi špatná

17. Myslíte si, že je veřejnost dostatečně informována o možnostech pomoci obětem domácího násilí?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) neumím posoudit
- d) spíše ne
- e) ne

Příloha č. 5

Výsledky statistické analýzy dat

Tabulka 3: Postoje podle věku - otázka č. 5

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,220	,014
	Cramer's V	,155	,014
	Contingency Coefficient	,215	,014
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Zdroj: SPSS

Tabulka 4: Postoje podle pohlaví – otázka č. 5

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,003	,000
	Cramer's V	,709	,000
	Contingency Coefficient	,708	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Zdroj: SPSS

Tabulka 5: Postoje podle vzdělání - otázka č. 5

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,021	,000
	Cramer's V	,589	,000
	Contingency Coefficient	,714	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Zdroj: SPSS

Tabulka 6: Postoje podle bydliště – otázka č. 5

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,004	,000
	Cramer's V	,710	,000
	Contingency Coefficient	,709	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Zdroj: SPSS

Tabulka 7: Postoje podle pohlaví II. – otázka č. 6

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,015	,000
	Cramer's V	,718	,000
	Contingency Coefficient	,712	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Zdroj: SPSS

Tabulka 8: Postoje podle věku II. – otázka č. 6

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,406	,051
	Cramer's V	,234	,051
	Contingency Coefficient	,376	,051
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Zdroj: SPSS

Tabulka 9: Postoje podle vzdělání II – otázka č. 6

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,120	,000
	Cramer's V	,501	,000
	Contingency Coefficient	,746	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Zdroj: SPSS

Tabulka 10: Postoje podle bydliště II – otázka č. 6

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,025	,000
	Cramer's V	,724	,000
	Contingency Coefficient	,716	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Zdroj: SPSS

Tabulka 11: Postoje podle bydliště III – otázka č. 7

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,017	,000
	Cramer's V	,719	,000
	Contingency Coefficient	,713	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Zdroj: SPSS

Tabulka 12: Postoje podle věku III – otázka č. 7

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,372	,005
	Cramer's V	,215	,005
	Contingency Coefficient	,348	,005
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Zdroj: SPSS

Tabulka 13: Postoje podle vzdělání III – otázka č. 7

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,058	,000
	Cramer's V	,473	,000
	Contingency Coefficient	,727	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Tabulka 14: Postoje podle pohlaví III – otázka č. 10

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,050	,000
	Cramer's V	,742	,000
	Contingency Coefficient	,724	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Zdroj: SPSS

Tabulka 15: Postoje podle vzdělání IV – otázka č. 10

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,080	,000
	Cramer's V	,483	,000
	Contingency Coefficient	,734	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Tabulka 16: Postoje podle bydliště IV – otázka č. 10

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,020	,000
	Cramer's V	,721	,000
	Contingency Coefficient	,714	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Tabulka 17: Postoje podle věku IV – otázka č. 10

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,444	,026
	Cramer's V	,256	,026
	Contingency Coefficient	,406	,026
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Tabulka 18: Postoje podle pohlaví IV – otázka č. 11

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,005	,000
	Cramer's V	,711	,000
	Contingency Coefficient	,709	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Tabulka 19: Postoje podle věku V – otázka č. 11

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,157	,044
	Cramer's V	,157	,044
	Contingency Coefficient	,155	,044
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Tabulka 20: Postoje podle vzdělání V – otázka č. 11

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,027	,000
	Cramer's V	,726	,000
	Contingency Coefficient	,716	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			

Tabulka 21: Postoje podle bydliště V – otázka č. 11

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	1,004	,000
	Cramer's V	,710	,000
	Contingency Coefficient	,709	,000
N of Valid Cases		331	
a. Not assuming the null hypothesis.			
b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.			